

MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS
2023

HARI KHAMIS : 6 APRIL 2023

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN SUSAN CHEMERAI ANDING
TARIKH : 6 APRIL 2023

PUAN SUSAN CHEMERAI ANDING minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah langkah-langkah spesifik yang telah diambil oleh Kerajaan untuk menguatkuasakan dasar berkaitan perjudian haram atas talian dan apakah tahap keberkesanan langkah-langkah tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

PDRM sentiasa memantau dan menjalankan operasi secara terancang dan berterusan dalam menangani masalah ini. Beberapa langkah telah diambil oleh pihak PDRM untuk mengesan serta membanteras kegiatan yang dijalankan ini, sama ada oleh orang perseorangan atau kumpulan sindiket.

Di antara langkah-langkah yang telah diambil dan dirancang oleh pihak polis termasuklah:

1. Memastikan serbuan berjaya dibuka kertas siasatan dan tangkapan dapat dituduh di mahkamah dibawah Akta Rumah Judi Terbuka 1953 dan undang-undang yang berkuatkuasa di Malaysia;
2. Mengadakan operasi dan serbuan secara berterusan melalui Op Dadu termasuklah operasi bersepadu dengan kerjasama agensi-agensi lain seperti Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) untuk melumpuhkan kegiatan ini;
3. Bekerjasama dengan Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) bagi sekatan laman sesawang perjudian di bawah Sek. 263 (2) Akta Komunikasi Multimedia;

4. Bekerjasama dengan syarikat-syarikat utiliti seperti Tenaga Nasional Berhad (TNB) dan syarikat bekalan air untuk tindakan pemotongan bekalan elektrik dan air ke atas premis yang sering digunakan oleh sindiket perjudian;
5. Mengambil tindakan ke atas pihak-pihak yang terlibat dalam kegiatan ini termasuklah penjaga premis dan penganjur kegiatan perjudian haram di bawah peruntukan undang-undang berkaitan judi sedia ada seperti Akta Rumah Judi Terbuka 1957 dan Akta Pertaruhan 1953. Selain itu, tindakan yang lebih keras juga akan diambil di bawah peruntukan undang-undang lain yang berkaitan iaitu Akta Pencegahan Jenayah 1959 (POCA) serta Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil Daripada Aktiviti Haram (AMLATFPUAA) 2001;
6. Meneliti undang-undang berkaitan judi sedia ada bagi tujuan pindaan penambahbaikan bagi memastikan undang-undang ini relevan dengan perubahan modus operandi sindiket perjudian ini terutamanya perjudian atas talian (*online*). Dalam hal ini, Kementerian Dalam Negeri juga telah turut dilibatkan di dalam kajian undang-undang berkaitan perjudian yang sedang dijalankan oleh Kementerian Kewangan Malaysia (*MOF*) untuk ditambah baik supaya sentiasa selaras dengan perkembangan semasa; dan
7. Bekerjasama dengan Bank Negara Malaysia (BNM) untuk mengesan pemilik-pemilik akaun yang membenarkan akaun mereka digunakan oleh pihak sindiket perjudian (akaun keldai) bagi tujuan mengurus dan mengutip wang pertaruhan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan sejauh manakah wujudnya sinergi antara KKM dengan institusi agama seperti JAKIM dan Jabatan Mufti-mufti Negeri dalam isu projek rintis pemberian PrEP secara permintaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pemberian PrEP ini dilaksanakan sebagai satu bentuk kajian rintis yang telah didaftarkan di dalam NMRR (*National Medical Research Registry*) dan lulus MREC (*Medical Research Ethics Committee*). Kajian ini bertujuan mengumpul maklumat mengenai keberkesanan, pengoperasian, penerimaan serta corak pengambilan oleh komuniti berisiko tinggi terhadap PrEP di Klinik Kesihatan KKM. Dapatan kajian ini akan membantu KKM membangunkan garis panduan pelaksanaan yang sesuai dengan sosio budaya masyarakat Malaysia yang majmuk.
2. Walaupun projek PrEP masih berada di peringkat kajian rintis, KKM telah mengambil inisiatif dengan memulakan beberapa sesi perbincangan secara langsung serta tidak langsung. Antaranya, KKM telah mengadakan Seminar HIV dan Islam di Selangor dengan kerjasama Jabatan Kesihatan Negeri Selangor dan Jabatan Agama Islam Selangor (JAIS) pada 27 Jun 2022. Ini disusuli pula dengan perbincangan awal antara KKM dengan JAKIM pada 20 Disember 2022. Disamping itu, Jabatan Kesihatan Negeri Melaka juga telah mengadakan sesi perbincangan meja bulat dengan Jabatan Agama Islam Negeri Melaka. Perbincangan berkaitan hal yang sama turut diadakan di beberapa negeri lain seperti Johor dan Sabah pada awal tahun 2023.

3. Ke arah mengujudkan sinergi, KKM telah membuat perancangan secara mampan untuk mengadakan sesi konsultasi dari masa ke semasa dengan pemegang-pemegang taruh yang berkaitan bagi mencapai sasaran *Ending AIDS* pada tahun 2030. Selari dengan konsep Malaysia Madani, KKM memerlukan komitmen dan sokongan semua agensi dan jabatan untuk mengambil peranan masing-masing secara proaktif bagi menangani perkara asas khususnya berkaitan masalah sosial dalam kalangan golongan muda, ketagihan pornografi, penyalahgunaan substans dan LGBT.
4. Disamping itu, dapatan kajian rintis tersebut akan turut digunakan dalam menambahbaik pemberian perkhidmatan bagi pencegahan jangkitan HIV dalam kalangan kumpulan berisiko.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' KESAVADAS A/L
A.ACHYUTHAN NAIR
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' KESAVADAS A/L A.ACHYUTHAN NAIR minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan apakah bentuk reformasi yang sedang dan akan dilaksanakan dalam aspek pemilihan kontraktor atau pelaksana projek pembinaan dan penaiktarafan jalan raya Persekutuan yang dikelolakan oleh Jabatan Kerja Raya (JKR) Persekutuan dan JKR setiap negeri.

JAWAPAN:

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, urusan perolehan Kerajaan hendaklah dilaksanakan berdasarkan peraturan perolehan Kerajaan yang sedang berkuat kuasa berdasarkan amalan tadbir urus baik (*good governance practices*) dengan mematuhi/mengamalkan **5 prinsip** perolehan Kerajaan iaitu **Akauntabiliti Awam, Ketelusan, Nilai Faedah Terbaik, Persaingan Terbuka dan Adil dan Saksama**.

Pemilihan kontraktor bagi pelaksanaan projek pembinaan dan naiktaraf jalan raya Persekutuan adalah berdasarkan peraturan yang telah dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan Malaysia melalui Pekeliling Perbendaharaan Pekeliling Kerajaan PK 2 'Kaedah Perolehan Kerajaan'. Pekeliling ini menerangkan mengenai tatakelola perolehan Kerajaan termasuk tatacara penilaian dan pemilihan kontraktor berdasarkan had nilai perolehan yang telah diluluskan. Selaras dengan perkembangan semasa, Kerajaan amat peka akan kehendak dan cabaran dalam menyediakan perkhidmatan bagi penyampaian optimum kepada rakyat. Sebagai pembaharuan yang dinamik, Kerajaan melalui Kementerian Kewangan telah menambahbaik pekeling tersebut yang mula berkuatkuasa pada 29 November 2022 yang lalu.

Antara kaedah perolehan yang dibenarkan untuk dilaksanakan adalah secara tender terbuka, pembelian terus dan sebutharga. Pekeliling ini juga memberi perincian terhadap pemilihan kaedah perolehan yang bertepatan dengan maksud setiap perbelanjaan dan keperluan pembangunan yang diperlukan. Sehubungan dengan itu, semua perolehan kerajaan akan ditambah baik dan diselaraskan dengan kehendak tatakelola terkini kerajaan.

Selaras dengan keperluan semasa jua, bagi meningkatkan serta menambahbaik keberkesanan dan kesegeraan penyampaian perkhidmatan khususnya bagi projek-projek yang memberi impak besar kepada rakyat, Kerajaan telah bersetuju mewujudkan kaedah perolehan bagi **Projek Cakna Rakyat Kerajaan**, pada 15 Mac 2023 yang lalu yang mana ia akan berkuatkuasa sehingga 31 Disember 2023.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, kaedah alternatif perolehan kerajaan yang baharu diperkenalkan iaitu, **Tender Terbuka Pra- Kelayakan Terpilih**, akan dipelawa di kalangan kontraktor yang mempunyai kelayakan seperti disyaratkan oleh kerajaan. Antara syarat yang diperlukan ialah pengenaan Bon atau Deposit Tender sebanyak 100 ribu Ringgit Malaysia(RM) dengan tempoh sah selama dua belas (12) bulan dari tarikh tutup iklan Pra-Kelayakan tersebut. Melalui kaedah ini, kerajaan berhasrat untuk mendapat senarai kontraktor yang mempunyai daya saing yang sihat dan memberangsangkan serta mempunyai keupayaan kewangan yang kukuh dalam menyampaikan projek yang mempunyai kepentingan kepada rakyat.

NO SOALAN: 11

Kementerian ini bersedia memberikan kerjasama kepada agensi pusat bagi memastikan pelaksanaan perolehan Kerajaan adalah berdasarkan keperluan semasa dan prosedur semasa yang berkuatkuasa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK BOBBEY BIN SUAN
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK BOBBEY BIN SUAN minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah kemajuan yang telah dicapai melalui Program Agropreneur Muda.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Program Agropreneur Muda (PAM) telah mula diperkenalkan sejak tahun 2016 di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) bertujuan untuk meningkatkan penglibatan golongan muda dalam bidang keusahawanan agro berasaskan semua aktiviti di sepanjang rantai nilai sektor pertanian.

Program ini menumpukan empat sektor utama pertanian iaitu tanaman, perikanan, ternakan dan industri asas tani yang menawarkan insentif dalam bentuk perkhidmatan dan bantuan seperti Geran Agropreneur Muda (GAM) berbentuk barangan sehingga RM20,000 bagi setiap projek dan kursus jangka pendek dan khidmat nasihat teknikal dan kewangan melalui jabatan/agensi berkaitan di bawah Kementerian.

Program ini diteruskan dalam Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) dan jumlah belia yang menerima manfaat daripada program ini dari 1 Januari 2016 sehingga 31 Disember 2022 adalah seramai 8,568 orang dengan nilai kelulusan berjumlah RM174.88 juta.

Daripada jumlah tersebut seramai 8,403 belia telah menerima Geran Agropreneur Muda yang diberikan dalam bentuk barangan dengan nilai kelulusan berjumlah RM151.75 juta. Perincian bilangan belia yang mendapat geran mengikut empat sektor utama adalah seperti berikut:

- (i) Sektor Tanaman: 38.53% atau 3,238 orang (RM57.25 juta);
- (ii) Sektor Ternakan: 19.42% atau 1,632 orang (RM33.77 juta);
- (iii) Sektor Perikanan: 8.13% atau 683 orang (RM14.01 juta); dan
- (iv) Sektor Industri Asas tani: 33.92% atau 2,850 (RM46.72 juta).

Bagi kelulusan bantuan pembiayaan PAM dari 1 Januari 2016 hingga 31 Disember 2022 pula, seramai 165 orang belia seluruh negara telah mendapat kelulusan berjumlah RM23.13 juta seperti perincian berikut:

- (i) Sektor Tanaman: 46.06% atau 76 orang (RM10.59 juta);
- (ii) Sektor Perikanan: 14.55% atau 24 orang (RM4.09 juta);
- (iii) Sektor Ternakan: 27.27% atau 45 orang (RM6.29 juta);
- (iv) Sektor Industri Makanan: 12.12% atau 20 orang (RM2.16 juta).

KPKM akan terus memperkukuhkan perancangan untuk sentiasa menambahbaik pelaksanaan program ini. Adalah menjadi harapan KPKM agar program seumpama ini dapat menarik lebih ramai penglibatan golongan belia dalam sektor pertanian. Di samping membantu untuk meningkatkan pendapatan, penglibatan golongan muda dalam sektor pertanian dan agromakanan ini juga boleh menyumbang untuk memacu pertumbuhan ekonomi dan sosial negara dan menyokong agenda keterjaminan makanan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan sejauh manakah tahap kemudahan yang disediakan dalam hospital Kerajaan terutamanya di kawasan luar bandar yang dikatakan tidak setaraf dengan hospital di bandar manakala teknologi perubatan yang digunakan di hospital luar bandar juga telah luput dan apakah langkah Kerajaan untuk menyelesaikan masalah ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Malaysia (KKM) menyediakan perkhidmatan kesihatan komprehensif di kawasan bandar dan luar bandar melalui jaringan fasiliti yang memberikan perkhidmatan perubatan primer, sekunder dan tertier. Fasiliti-fasiliti ini terdiri daripada Hospital, Klinik Kesihatan, Klinik Desa dan Klinik Komuniti.
2. Bagi hospital, terdapat tiga (3) kategori hospital di bawah KKM iaitu hospital berpakar (62 buah), hospital tanpa pakar (76 buah) dan institusi khas perubatan (11 buah) di mana setiap kategori memberikan penyampaian kesihatan pada tahap yang berbeza dengan kelengkapan berteknologi mengikut tahap perawatan yang diberikan.
3. Walaupun berada di kawasan luar bandar, Hospital Tanpa Pakar juga dilengkapi dengan kemudahan perubatan yang berupaya untuk memberi perkhidmatan perubatan asas. Ini meliputi perkhidmatan pesakit luar, pesakit dalam, perubatan kecemasan, perbidanan, hemodialisis, rehabilitasi, radiologi, makmal patologi dan farmasi yang disediakan oleh pelbagai anggota kesihatan seperti pegawai perubatan, pegawai farmasi, jururawat, penolong pegawai perubatan dan ahli sains kesihatan bersekutu.

4. KKM sentiasa berusaha untuk meningkatkan akses kepada perkhidmatan kepakaran perubatan bagi setiap rakyat Malaysia. Melalui inisiatif hospital kluster, KKM dapat menyediakan akses kepada perkhidmatan kepakaran daripada Hospital Pakar kepada Hospital Tanpa Pakar berdekatan bergantung kepada keperluan di dalam kluster tersebut. Bidang kepakaran yang ditawarkan meliputi bidang perkhidmatan sekunder seperti perubatan am dan juga perkhidmatan tertiar seperti dermatologi dan nefrologi. Di bawah inisiatif ini, perkongsian antara hospital *lead cluster* (dengan izin) dan hospital *non-lead* bukanlah hanya tertumpu kepada perkhidmatan kepakaran sahaja, malah juga peralatan berteknologi tinggi seperti mesin ultrasound, mesin hemodialysis dan sebagainya, yang sesuai bagi perkhidmatan kepakaran yang diklusterkan.

5. Selain itu, KKM telah pun mempunyai perancangan untuk menaik taraf perkhidmatan di beberapa hospital tanpa pakar kepada hospital berpakar secara berfasa. Perancangan ini juga memerlukan penambahan daripada segi pembangunan dan peralatan perubatan berteknologi tinggi seperti Mesin Imbasan Tomografi Berkomputer (*CT scan*) ke Hospital-hospital Tanpa Pakar. Justeru, KKM akan sedaya upaya untuk memastikan naik taraf ini dilakukan secara bersekali bagi memastikan perkhidmatan kepakaran yang dirancang dapat dilaksanakan dengan menyeluruh.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK RAZALI BIN IDRIS
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK RAZALI BIN IDRIS minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah kemudahan-kemudahan yang disediakan oleh Kerajaan kepada ekspatriat di bawah program 'Malaysia My Second Home' (MM2H).

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, banyak kemudahan yang disediakan di bawah Program MM2H yang boleh dinikmati oleh semua peserta dan tidak terhad kepada satu-satu golongan sahaja. Antara kemudahan-kemudahan yang boleh dinikmati adalah:

- i) boleh tinggal atau bermastautin di Malaysia bagi satu tempoh yang lama. Peserta akan diberikan pas jangka panjang sehingga lima (5) tahun dan boleh dilanjutkan;
- ii) boleh membawa tanggungan seperti suami/isteri, anak kandung/anak tiri/ anak angkat yang berumur di bawah 34 tahun, anak kurang upaya tanpa had umur dan ibu bapa dan/atau ibu bapa mertua;
- iii) diberikan *Multiple Entry Visa*;
- iv) boleh membawa pembantu rumah asing dari negara asal atau dari negara sumber;
- v) anak peserta yang berusia 18 tahun ke bawah dibenarkan mendapat Pendidikan di Malaysia tanpa perlu menukar pas;
- vi) disediakan laluan khas imigresen di beberapa lapangan terbang khusus untuk peserta MM2H; dan

- vii) boleh mengeluarkan 50% daripada nilai Deposit Tetap untuk tujuan kesihatan, pendidikan dan pembelian hartanah namun pembelian hartanah tertakluk kepada syarat-syarat semasa Kerajaan Perumahan dan Kerajaan Tempatan serta Kerajaan Negeri yang berkaitan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, antara syarat untuk menyertai Program MM2H, peserta perlu menunjuk bukti pendapatan luar negara (*offshore income*). Sehubungan itu, ekspatriat yang bekerja di Malaysia adalah tidak layak untuk memohon Program MM2H kerana peserta program adalah tidak dibenarkan bekerja.

Namun begitu, sekiranya ekspatriat tersebut telah bersara dan berhasrat untuk tinggal di Malaysia, mereka boleh memohon untuk menyertai program ini jika memenuhi semua syarat yang ditetapkan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK LIM PAY HEN
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK LIM PAY HEN minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan bagaimana isu rakyat Malaysia diperdaya dan menjadi mangsa tebusan culik boleh berlaku dalam sindiket 'scam' pekerjaan apabila Kementerian mempunyai dasar bahawa penempatan pencari kerja tempatan seharusnya melalui Agensi Pekerjaan Swasta yang berdaftar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Secara amnya, Akta Agensi Pekerjaan Swasta 1981 (Akta 246) memperuntukkan mengenai kewajipan memperoleh lesen untuk pengantara menempatkan pekerja. Kegagalan untuk berbuat demikian, jika disabitkan merupakan suatu kesalahan di bawah Seksyen 7(2) Akta 246 yang boleh didenda tidak melebihi RM200,000 atau penjara tidak melebihi 3 tahun atau kedua-duanya sekali. Namun, tidak dinafikan masih terdapat agensi - agensi haram yang tidak berlesen yang menjadi punca kepada sindiket *scam* pekerjaan.

2. Untuk makluman Dewan Yang Mulia, pindaan Akta Agensi Pekerjaan Swasta 1981 (Akta 246) telah dikuatkuasakan pada tahun 2018. Berdasarkan statistik, sebanyak 13 kertas siasatan telah dibuka dan daripada jumlah tersebut, lapan (8) kes pendakwaan telah selesai dengan denda kepada majikan-majikan terbabit berjumlah RM22,500.00. Baki kertas siasatan sebanyak 4 kes masih dalam tindakan Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia dan satu kes tiada tindakan lanjut dengan izin, *No Further Action* / dilepaskan tanpa dibebaskan dengan izin, *Discharge Not Amounting To An Acquittal*.

3. Mana-mana pekerja Agensi Pekerjaan Swasta yang melakukan aktiviti merekrut hendaklah mempunyai dokumen pengenalan diri yang dikeluarkan oleh Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia. Justeru itu, pencari kerja digalakkan untuk membuat semakan di laman web Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia, bagi memastikan Agensi tersebut berlesen atau sebaliknya.

4. Agensi Pekerjaan Swasta yang memegang lesen C adalah agensi yang menjalankan aktiviti untuk penempatan pekerjaan bagi pencari kerja di dalam dan di luar Malaysia, dan pekerja bukan warganegara di dalam Malaysia. Sehingga Februari 2023, sebanyak 571 lesen C yang aktif telah diperakui oleh Jabatan Tenaga Kerja Semenanjung Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN
MOHAMAD
TARIKH : 6 APRIL 2023

TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN MOHAMAD minta **MENTERI**
KERJA RAYA menyatakan apakah status terkini projek pembinaan
Lebuhraya Central Spine Road.

JAWAPAN :

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, status kemajuan fizikal semasa Projek Lingkaran Tengah Utama (LTU) atau Central Spine Road (CSR) adalah 51.1% unjuran berbanding 51.9% sebenar, di mana dua (2) projek di peringkat perolehan, lima belas (15) projek dalam pembinaan dan sembilan (9) telah siap yang melibatkan kos keseluruhan sebanyak RM7.7 bilion.

Kerajaan melalui Kementerian Kerja Raya komited untuk memastikan projek pembangunan infrastruktur yang sedang dilaksanakan berjalan dengan lancar seperti mana yang dirancang seterusnya memberikan manfaat kepada semua pengguna LTU serta penduduk setempat. Keseluruhan projek LTU dijangka dapat disiapkan dan digunakan sepenuhnya oleh orang awam pada pertengahan tahun 2026.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK RAS ADIBA MOHD RADZI
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK RAS ADIBA BINTI MOHD RADZI minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan apakah komitmen Kerajaan dalam memastikan agar semua stesen berita dan tv dapat menyediakan jurubahasa isyarat seperti dinyatakan dalam Pelan Tindakan OKU 2016-2022 serta adakah Kerajaan bercadang untuk mewajibkan jurubahasa isyarat sebagai perkhidmatan wajib kepada stesen tv/berita menerusi pindaan tatacara MCMC.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Golongan Orang Kurang Upaya (OKU) merupakan sebahagian daripada masyarakat dan mempunyai kesaksamaan hak dan peluang untuk menjalani kehidupan seperti anggota masyarakat yang lain. Kementerian Komunikasi dan Digital (KKD) bersama jabatan dan agensi di bawahnya telah melaksanakan pelbagai inisiatif bagi menjayakan Pelan Tindakan Orang Kurang Upaya atau PTOKU 2016-2022.

RTM telah melaksanakan khidmat Juru Bahasa Isyarat (JBI) sejak tahun 1985 tetapi terhad untuk siaran Berita Perdana sahaja. Bermula daripada hanya dua orang JBI, kini RTM mempunyai lima orang JBI terlatih yang bertugas secara bergilir untuk Berita Perdana, Berita Wilayah, Naratif Khas dan Program-program siaran langsung Agenda Nasional seperti Pembentangan Belanjawan dan sambutan Hari Kebangsaan.

RTM selaku stesen penyiaran rasmi negara terus meningkatkan obligasi sosialnya dengan mengetengahkan peranan dan sumbangan golongan OKU dalam masyarakat melalui enam saluran televisyen dan 34 stesen radio dan platform media digital dan media sosial rasminya termasuk *Facebook, Twitter, Instagram, TikTok* dan *Youtube*.

Beberapa program terbitan RTM iaitu Planet Sukan, Infiniteen, Tapau Show dan Interaktif Sukan serta program agama terbitan Bahagian Penyiaran JAKIM iaitu Solat Jumaat dan Forum Perdana di TV1 juga menyediakan khidmat JBI. RTM menerusi TV OKey turut berkolaborasi

dengan Bahagian TV Pendidikan (BTP) Kementerian Pendidikan turut menyediakan khidmat JBI di program Kelas@Rumah setiap hari. Golongan OKU juga boleh mengikuti perkembangan terkini persidangan parlimen di RTM Klik dan saluran berita.

BERNAMA TV telah menyediakan perkhidmatan JBI mulai 4 Julai 2021 menerusi siaran berita dan berita sukan. Pada masa yang sama, BERNAMA telah dipilih untuk melaksanakan program latihan jurubahasa untuk stesen TV dan radio dengan kerjasama Persekutuan Orang Pekak Malaysia (MFD), Persatuan Jurubahasa Isyarat Malaysia (MyASLI) dan Institut Terjemahan & Buku Malaysia (ITBM). BERNAMA telah menganjurkan tiga siri latihan jurubahasa isyarat pada tahun 2021 dan empat siri pada tahun 2022. Jumlah penyertaan adalah seramai 101 orang peserta yang terdiri daripada golongan normal dan OKU. BERNAMA berperanan melatih jurubahasa isyarat manakala urusan penempatan dibuat oleh MFD.

Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) telah mengambil inisiatif menyediakan satu garis panduan bertajuk Garis Panduan Bagi Industri Penyiaran Swasta - Aksesibiliti Orang Kurang Upaya (OKU) Kepada Kandungan Televisyen sebagai rujukan bagi stesen-stesen televisyen swasta untuk meningkatkan tahap aksesibiliti golongan OKU kepada kandungan televisyen. Garis panduan ini dikeluarkan pada 30 Mei 2022 dan skop utama tertumpu kepada:

- (i) penyediaan rancangan perlu memberikan keutamaan kepada akses OKU;
- (ii) kemudahan, kesinambungan dan ketepatan akses OKU; dan
- (iii) mewujudkan kesedaran dan menggalakkan kolaborasi dalam penyediaan akses OKU kepada kandungan televisyen.

Pihak penyiaran swasta juga telah diarahkan untuk menyediakan perkhidmatan ini secara berperingkat mulai Jun 2022. Sehingga kini stesen TV BERNAMA dan Astro telah menyediakan perkhidmatan JBI di siaran berita iaitu Awani 7:45 dan Buletin Bernama. Pelaksanaan garis panduan ini dipantau oleh SKMM dari semasa ke semasa.

Bagi memastikan tiada golongan yang terpinggir selari dengan konsep Malaysia MADANI, SKMM bersedia mengkaji keperluan mewajibkan jurubahasa isyarat sebagai perkhidmatan wajib bagi akses OKU kepada kandungan televisyen.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK SERI HAJAH ZURAINAH
BINTI MUSA
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK SERI HAJAH ZURAINAH BINTI MUSA minta **PERDANA MENTERI** menyatakan cara pihak Jabatan Perkhidmatan Awam memastikan terdapat waktu peralihan di antara pertukaran penjawat awam dan apakah garis panduan yang sedia ada untuk memastikan segala fail serta dokumen diberikan kepada penjawat awam baharu yang akan menggantikan orang yang berpindah atau dipindahkan

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK ARMIZAN MOHD ALI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH, SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, setiap pegawai awam yang akan bertukar daripada sesuatu perjawatan sama ada atas sebab pemangkuan, kenaikan pangkat, pusingan kerja atau bersara dikehendaki **menyediakan Nota Serah Tugas** yang lengkap untuk melicinkan proses pengambilalihan tugas oleh pegawai pengganti. Perkara ini telah dijelaskan dalam Pekeliling Perkhidmatan Sumber Manusia (MyPPSM) Ceraian UP.2.2.1: Panduan Pertukaran Pegawai Awam dan lain-lain pekeliling yang berkuat kuasa.
2. Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU), Jabatan Perdana Menteri (JPM) juga telah menerbitkan **Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam (PKPA) Bil. 4 Tahun 2018 myPortfolio: Panduan Kerja Sektor Awam** sebagai dokumen rujukan rasmi yang menghuraikan maklumat pewujudan jawatan, proses kerja dan panduan menjalankan tugas bagi jawatan tersebut dalam sesebuah organisasi.

Sekian, Terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK
CHEE
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK CHEE minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan apakah bantuan yang disediakan oleh Kerajaan untuk membantu golongan warga emas, OKU, ibu tunggal, keluarga tunggal dan pesakit kronik.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) menyediakan bantuan kewangan kebajikan untuk meringankan beban kumpulan sasaran buat sementara waktu sehingga kumpulan sasaran ini mampu untuk keluar dari putaran kemiskinan ke arah hidup berdikari. Bantuan kebajikan yang diberikan bertujuan untuk membantu kelangsungan hidup kumpulan sasaran yang layak dan memerlukan.

2. Terdapat beberapa skim bantuan mengikut syarat dan kelayakan yang telah ditetapkan disediakan kepada kumpulan sasaran jabatan yang memerlukan seperti berikut:

- i. Bantuan Kanak-Kanak (BKK) sebanyak RM150/RM200 bagi seorang kanak-kanak dengan kadar maksimum RM1,000 sebulan satu (1) keluarga;
- ii. Bantuan Penjagaan OKU/Pesakit Kronik Terlantar (BPT) sebanyak RM500 sebulan;
- iii. Bantuan OKU Tidak Berupaya Bekerja (BTB) sebanyak RM300 sebulan;
- iv. Elaun Pekerja OKU (EPOKU) sebanyak RM450 sebulan;

- v. Bantuan Warga Emas (BWE) sebanyak RM500 sebulan; dan
 - vi. Bantuan Am (BA) Persekutuan sebanyak RM100 sebulan dan maksimum RM350 sekeluarga.
3. Selain itu, peruntukan bantuan di bawah Kerajaan Negeri bagi skim Bantuan Am Negeri turut disalurkan kepada kumpulan sasar yang memerlukan mengikut kadar-kadar yang ditetapkan mengikut negeri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DR. WAN MARTINA BINTI WAN
YUSOFF
TARIKH : 6 APRIL 2023

DR. WAN MARTINA BINTI WAN YUSOFF minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah jaminan Kerajaan untuk tidak mengamalkan diskriminasi peruntukan wakil rakyat selaras dengan Manifesto Pakatan Harapan iaitu peruntukan Kawasan Sama Rata: HARAPAN bakal menyediakan Dana Pembangunan Kawasan Pilihan Raya (CDF) sama rata kepada semua wakil rakyat tanpa mengira parti kerana mereka mewakili kepentingan rakyat di kawasan itu dan peruntukan dana juga perlu disalurkan melalui Parlimen dan bukannya Pejabat Perdana Menteri (PMO).

JAWAPAN

YB DATUK ARMIZAN BIN MOHD ALI
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH, SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)

Tuan Yang di-Pertua,

Peruntukan Khas YAB Perdana Menteri untuk Kawasan Parlimen hanyalah sebagai penambah dan pelengkap kepada peruntukan di bawah Rancangan Malaysia Lima Tahun. Penyediaan dan penyaluran peruntukan ini adalah mengikut dasar sedia ada dan tertakluk kepada kemampuan semasa kewangan Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ
IBRAHIM
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ IBRAHIM minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan prestasi dan unjuran pelaburan MARA Corporation Sdn Bhd dan bagaimana Kerajaan memastikan integriti operasi anak-anak syarikat tidak terjejas selaras dengan kehendak Akta Majlis Amanah Rakyat (MARA) 1966.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Prestasi dan Unjuran Kewangan MARA Corporation

Pada tahun 2022, Kumpulan MARA Corporation telah mencapai prestasi kewangan yang lebih baik dari tahun sebelumnya dengan merekodkan pendapatan sebanyak RM736.56 juta dan keuntungan sebelum cukai sebanyak RM75.97 juta. Ini adalah disebabkan perkembangan positif ekonomi pasca pandemik COVID-19 dan pembukaan sempadan negara yang mana telah mengembangkan perniagaan terutamanya sektor hartanah, perhotelan dan juga penyelenggaraan dan baik pulih pesawat.

Kumpulan MARA Corporation menjangkakan prestasi kewangan tahun 2023 adalah lebih baik dengan unjuran pendapatan sebanyak RM857 juta iaitu peningkatan sebanyak 16.4% berbanding tahun 2022.

Integriti

Kementerian melalui MARA sentiasa memastikan tatakelola dan amalan tadbir urus korporat yang baik dilaksanakan oleh semua anak syarikat. Antara tindakan kawal selia yang telah dilaksanakan oleh MARA terhadap anak syarikat adalah seperti berikut:

- 1) Menambah baik *Shareholder's Reserved Matters* dalam Perlembagaan syarikat bagi memastikan kepentingan MARA sebagai pemegang saham terpelihara;
- 2) Mewujudkan Piagam dan Kod Etika Ahli Lembaga Pengarah serta Had Kuasa (*Limit of Authority*);

- 3) Memastikan Penyata Kewangan Beraudit syarikat dikemukakan kepada MARA mengikut tempoh yang ditetapkan.
- 4) Menubuhkan Unit Audit Dalam serta Unit Integriti dan Governans (IGU) di peringkat syarikat;
- 5) Pelan Antirasuah Organisasi atau Organisational Anti-corruption Plan (OACP) telah diwujudkan di peringkat syarikat;
- 6) Mewajibkan semua syarikat memperoleh Pensijilan ISO 37001: Anti-bribery Management System (ABMS) pada tahun 2023;
- 7) Menekankan setiap aktiviti mempunyai *Standard Operation Procedure* (SOP) termasuk menggalakkan pensijilan MARA Ecosystem Quality Standard (MQS); dan
- 8) Menganjurkan kursus berkaitan integriti dan kepimpinan kepada Ahli Lembaga Pengarah dan Ketua Pegawai Eksekutif syarikat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI minta **PERDANA MENTERI** menyatakan usaha Kerajaan ke atas gesaan pelbagai pihak yang mencadangkan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) diletakkan di bawah seliaan Parlimen.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, Kerajaan amat terbuka akan pandangan dan saranan yang disuarakan daripada pelbagai pihak bagi meningkatkan keberkesanan SPRM.
2. SPRM tetap utuh kepada dua asas utama iaitu prinsip pengasingan kuasa (*separation of powers*) dan keluhuran undang-undang (*rule of law*). Selaras dengan prinsip di atas, SPRM adalah bebas dalam menjalankan tugas-tugas tanpa sebarang campur tangan dari mana-mana pihak. Setiap kes yang disiasat tidak perlu dirujuk kepada mana-mana pihak sebelum siasatan dijalankan.
3. Sejak penubuhan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) pada tahun 2009, lima (5) badan pemantau bebas telah diwujudkan sebagai mekanisme semak dan imbang terhadap perjalanan SPRM dalam penunaian fungsi dan peranannya. Penubuhan Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah (JKMR), Lembaga Penasihat Pencegahan Rasuah (LPPR) dan Jawatankuasa Aduan (JKA) dibuat selaras dengan seksyen 13, 14 dan 15 Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia 2009 (Akta 694). Manakala, penubuhan Panel Penilaian Operasi (PPO) dan Panel Perundingan dan Pencegahan Rasuah (PPPR) dibuat secara pentadbiran.

4. Walaubagaimanapun, usaha memperkasakan Suruhanjaya ini turut dan sedang dilaksanakan khususnya dalam pelantikan Ketua Pesuruhjaya, peruntukan kewangan, jawatankuasa pemantau, penubuhan suruhanjaya perkhidmatan dan tenaga kerja.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PROF. TAN SRI DATUK DR. HJ.
MOHAMED HANIFFA BIN HJ.
ABDULLAH
TARIKH : 6 APRIL 2023

PROF. TAN SRI DATUK DR. HJ. MOHAMED HANIFFA BIN HJ. ABDULLAH minta **MENTERI KESIHATAN** langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan untuk menyelesaikan masalah-masalah petugas kesihatan kita yang sedang dilanda beban kerja lebih masa yang tidak teratur sehingga membawa kepada masalah 'burn out' dan masalah mental.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Isu berkaitan petugas kesihatan yang sedang dilanda beban kerja lebih masa yang tidak teratur sehingga boleh membawa kepada masalah 'burn out' dan mengganggu kesihatan mental mereka sentiasa diberi perhatian serius oleh pihak KKM.
2. Pendekatan pelbagai aspek telah diambil oleh KKM untuk memastikan waktu/ beban bekerja yang selamat untuk petugas kesihatan. Antaranya adalah:
 - (i) **Melaksanakan had waktu kerja:** Melaksanakan had waktu kerja untuk petugas kesihatan boleh membantu mencegah kerja berlebihan dan keletihan. Sebagai contoh, maksimum 48 jam seminggu boleh dilaksanakan, dengan tempoh rehat wajib antara syif;
 - (ii) **Menambah baik jadual bekerja:** Meningkatkan amalan penjadualan membantu petugas kesihatan mempunyai masa rehat yang mencukupi antara syif termasuklah pertukaran syif;
 - (iii) **Meningkatkan bilangan perjawatan dan tenaga kerja:** Meningkatkan bilangan petugas kesihatan di hospital dapat membantu mengurangkan beban kerja kepada mereka secara individu, seterusnya dapat mengurangkan risiko kerja berlebihan dan keletihan;

- (iv) **Menggalakkan budaya *work-life balance*:** Mempromosikan budaya *work-life balance* boleh membantu mengurangkan stigma yang berkaitan dengan pengambilan cuti dan menggalakkan petugas kesihatan untuk mengutamakan kesihatan dan kesejahteraan mereka; dan
 - (v) **Memantau pematuhan waktu kerja:** Memantau pematuhan dengan peraturan waktu kerja yang selamat dapat membantu memastikan petugas kesihatan tidak bekerja terlalu banyak atau bekerja berlebihan waktu.
3. Selain itu, KKM juga menyediakan perkhidmatan kesihatan mental, program pengurusan tekanan dan kaunseling untuk petugas kesihatan bagi menjaga kesihatan mental agar dapat melaksanakan tugas dengan efektif dan berkesan. Inisiatif ini termasuk:
- (i) Mewujudkan **perkhidmatan kesihatan mental dan sokongan psikososial (MHPSS)** di fasiliti KKM. Pasukan MHPSS di peringkat negeri dan daerah turut turun ke lapangan bagi mengenal pasti petugas kesihatan yang memerlukan bantuan awal psikologi atau PFA (Psychological First Aid) serta intervensi lanjut akibat terkesan dari segi emosi dan psikologi;
 - (ii) Perkhidmatan **talian bantuan sokongan psikososial** yang telah diwujudkan oleh KKM dengan kerjasama agensi kerajaan dan NGO (MERCY). Dalam tempoh 25 Mac 2020 hingga 31 Disember 2022 sebanyak 308,445 panggilan telah diterima melalui talian ini. Daripada jumlah ini, seramai 23,572 (7.6%) adalah panggilan dalam kalangan petugas kesihatan.

Kebanyakan daripada mereka mengalami stres akut dan telah diberikan intervensi PFA serta kaunseling;

- (iii) Sesi *pre and post-deployment briefing* serta edaran “**Mental Health Alert Card**” juga turut diberikan kepada petugas kesihatan secara berkala bagi memastikan persediaan kesihatan mental petugas apabila bertugas di lapangan; dan
 - (iv) Inisiatif terkini KKM adalah memasukkan **komponen kesihatan mental ke dalam aplikasi MySejahtera** di bawah Digital Health. Pengguna aplikasi MySejahtera boleh mendapatkan maklumat tentang talian bantuan sokongan psikososial, informasi tentang kesihatan mental dan saringan kesihatan mental sendiri.
4. Ini adalah selaras dengan syor-syor yang dicadangkan dalam **Laporan Pasukan Khas Bagi Penambahbaikan Budaya Kerja Perkhidmatan Kesihatan KKM (HWCITF)** pada Ogos 2022 iaitu: Penubuhan kumpulan sokongan Pegawai Perubatan Siswazah (PPS) dan lain-lain perkhidmatan. Usaha ini penting bagi memastikan anggota kesihatan dipantau dan mendapat sokongan penuh semasa proses mendapatkan rawatan mahupun dalam tempoh penyesuaian diri di sesuatu fasiliti KKM. Syor lain dicadangkan seperti meneliti Jawatan/Isi/Kosong dan mengkaji dengan terperinci keperluan tambahan tenaga kerja terutamanya jururawat/penolong pegawai perubatan/pembantu perawatan kesihatan) di fasiliti KKM.

5. Secara keseluruhannya, bagi memastikan beban/ waktu kerja yang selamat untuk petugas kesihatan KKM, ianya memerlukan pendekatan pelbagai aspek yang melibatkan pelaksanaan had waktu kerja, meningkatkan amalan penjadualan, meningkatkan bilangan petugas, memberikan sokongan, menggalakkan keseimbangan kerja dan kehidupan, dan memantau pematuhan waktu kerja. Diharapkan pendekatan ini dan perkhidmatan kesihatan mental yang sedia ada ini dapat menjamin kesihatan mental petugas kesihatan KKM.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah bentuk penyelesaian dalam mengatasi isu pasaran hartanah yang terkesan akibat impak inflasi terutamanya melibatkan kos bahan binaan yang meningkat dengan ketara dan bagaimanakah Kerajaan menyelesaikan isu unit rumah yang tidak terjual dalam pasaran.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan memandang serius akan isu rumah siap dibina tidak terjual. Berdasarkan data awalan suku keempat Tahun 2022 (Q4^P, 2022) oleh Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (*National Property Information Centre*, NAPIC), rumah yang dilancar berjumlah 153,227 unit sementara rumah siap dibina tidak terjual pula berjumlah 27,746 unit dengan nilai RM18.41 bilion.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi memastikan harga rumah adalah terkawal, Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT) telah melaksanakan beberapa tindakan seperti berikut:

- i. memperkenalkan Dasar Rumah Mampu Milik (DRMM). Melalui DRMM ini, Kerajaan telah memperkenalkan dan menetapkan siling harga Rumah Mampu Milik (RMM) pada RM300,000. Walau bagaimanapun, siling harga RMM ini turut tertakluk kepada dasar perumahan di peringkat negeri;
- ii. melaksanakan pemetaan Indeks Rumah Mampu Milik berdasarkan pendapatan median mengikut negeri dan daerah yang diperolehi daripada tinjauan Laporan Survei Pendapatan Isi Rumah dan Kemudahan Asas 2019. Kaedah ini mengambil kira median pendapatan rakyat mengikut lokaliti berdasarkan kaedah gandaan median (*median multiple*). Pemetaan ini bertujuan sebagai panduan kepada pemaju serta agensi

penyedia perumahan bagi penetapan harga jualan rumah di satu-satu lokaliti; dan

- iii. menggalakkan pemaju untuk melaksanakan Kajian Kebolehlaksanaan atau *Feasibility Study* sebelum sesuatu pemajuan dilaksanakan bagi memastikan rumah yang dibina adalah berdasarkan kemampuan rakyat seterusnya mengelakkan rumah tersebut tidak terjual.

Dalam prinsip ekonomi yang sihat, produk yang dibekalkan ke pasaran seharusnya berdasarkan penawaran dan permintaan. Antara faktor yang menyebabkan keadaan tidak sepadan adalah disebabkan oleh harga yang tidak berpadanan dengan kemampuan pembeli berdasarkan lokaliti, jenis rumah yang tidak diminati dan lokasi yang kurang strategik seperti jauh dari pusat ekonomi dengan ketiadaan pengangkutan awam yang sesuai. Mengambil kira punca-punca ini, KPKT sedang melaksanakan beberapa tindakan untuk menangani isu ini bagi tempoh pendek dan panjang, antaranya adalah:

- i. mengkaji dan melaksanakan analisis data lambakan tidak terjual bagi mengenal pasti penyelesaian yang bersesuaian; dan
- ii. akan membangunkan Pusat Data Perumahan (BDA) sebagai sumber rujukan berpusat bagi data perumahan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK NORAINI IDRIS
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK NORAINI IDRIS minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah pelan pemulihan perguruan yang sedang direncanakan oleh Kerajaan sebagai usaha nasional ke arah mempertingkatkan mutu serta etika perguruan dalam kalangan guru sekolah rendah dan menengah di samping membendung masalah disiplin dalam kalangan guru termasuklah masalah ketidakhadiran secara kerap.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa memastikan kualiti profesion keguruan diberi keutamaan selaras dengan Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025 dalam Anjakan ke-4: Transformasi Keguruan Sebagai Profesion Pilihan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi mempertingkatkan mutu serta etika keguruan, KPM melaksanakan pelbagai inisiatif secara berterusan. Bermula pada peringkat pra perkhidmatan, guru pelatih bagi Program Pendidikan Guru di institut pendidikan guru perlu mengikuti kursus wajib berkaitan Profesionalisme Keguruan dan Kepemimpinan Guru. Kursus ini ditawarkan supaya guru pelatih dapat memperoleh ilmu, kemahiran serta kesedaran berkaitan etika perguruan di samping memahami aspek pembangunan diri secara profesional.

Usaha ini diteruskan dengan pelaksanaan Program Pembangunan Guru Baharu (PPGB) 2.0 kepada guru baharu yang dilantik berkhidmat di KPM. Melalui program ini, guru baharu akan dibimbing dengan sokongan dan bantuan secara profesional serta berstruktur bagi membolehkan mereka mengadaptasi dengan persekitaran, budaya dan komuniti sekolah. Berdasarkan objektif program ini, guru baharu diharap dapat menerap dan mengamalkan nilai-nilai profesionalisme keguruan dalam tugas menerusi pendedahan terhadap etika keguruan.

KPM turut menyediakan program pembangunan profesionalisme berterusan bagi memastikan kesemua guru sentiasa bersedia dan bermotivasi dalam menjalankan tugas serta berusaha meningkatkan kualiti perkhidmatan masing-masing. Di samping itu, KPM membangunkan keupayaan pengurus dan pemimpin pendidikan melalui kursus kepimpinan yang dianjurkan dari semasa ke semasa.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, Standard Guru Malaysia merupakan dokumen rujukan berkaitan kompetensi yang perlu dicapai dan etika yang perlu dijiwai dan diamalkan oleh guru di Malaysia. Berdasarkan dimensi Etika Keguruan, prinsip moral dan nilai akhlak menjadi pegangan serta amalan guru di Malaysia bagi memastikan profesion keguruan dipandang mulia oleh masyarakat.

KPM terus komited untuk memartabatkan kualiti profesion keguruan dengan menjadikan kebajikan guru sebagai teras keberkesanan penyampaian pendidikan selaras dengan 7 Teras Nadi Keunggulan KPM.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN
TARIKH : 6 APRIL 2023

TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan adakah pihak Kementerian mempertimbangkan penguatkuasaan hukuman dan penalti yang lebih berat terhadap pesalah yang melakukan pencemaran sungai dan sumber air seperti mengarahkan pesalah untuk menanggung kos keseluruhan proses pembersihan akibat pencemaran yang dilakukan disamping denda yang lebih tinggi.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman, Rang Undang-Undang (RUU) Kualiti Alam Sekeliling (Pindaan) 2023 yang baharu dijangka akan dibentangkan di Parlimen pada suku tahun ke-empat tahun ini. Pindaan baharu ini sedang diteliti termasuklah mengenakan hukuman yang lebih berat dan menuntut bayaran kos pembersihan terhadap penjenayah alam sekitar yang didapati bersalah melakukan pencemaran tersebut. Penalti ini akan dinaikkan kepada suatu nilai yang lebih tinggi untuk memberi pengajaran kepada penjenayah alam sekitar supaya kesalahan yang dilakukan tidak berulang.
2. Selain itu, Kementerian juga sedang melaksanakan proses pindaan Akta Industri Perkhidmatan Air 2006 (Akta 655) melibatkan tiga (3) perkara utama:
 - i) peningkatan tempoh hukuman dan kadar denda ke atas tindakan yang berisiko menyebabkan pencemaran kepada mana-mana alur air atau sistem bekalan air. Dalam, hal ini, pindaan melibatkan peningkatan denda daripada RM100,000 (seratus ribu ringgit) kepada RM15,000,000 (lima belas juta ringgit) manakala hukuman penjara dinaikkan daripada setahun kepada 15 tahun atau kedua-duanya sekali;

- ii) penyenaraian kesalahan-kesalahan baharu seperti apa-apa perbuatan yang menyebabkan atau berkemungkinan menyebabkan penutupan sistem bekalan air atau gangguan bekalan air serta melepaskan apa-apa kumbahan, efluen terlarang, benda atau bahan ke dalam mana-mana lurang; dan
- iii) membolehkan pemegang lesen perkhidmatan air menuntut semula kos bagi memulihkan sistem bekalan air yang telah dicemari dan juga membolehkan pengguna mendapatkan pampasan bagi kerugian yang telah ditanggung berikutan gangguan bekalan air disebabkan sistem bekalan air yang telah dicemari.

3. Walau bagaimanapun, saya ingin menarik perhatian Ahli Yang Berhormat bahawa langkah pencegahan insiden pencemaran air memerlukan tindakan bersama semua pihak termasuk Kerajaan Negeri memandangkan sumber air terletak di bawah bidang kuasa Kerajaan Negeri. Oleh itu, adalah penting bagi Kerajaan Negeri meningkatkan kawalan dan pemantauan bagi projek pembangunan di kawasan berhampiran sumber air serta penguatkuasaan yang berkesan. Selain itu, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) juga memainkan peranan mencegah pencemaran ke atas sumber air daripada air basuhan dari medan selera, rumah penyembelihan, bengkel cuci kereta dan sebagainya.

4. Kementerian sentiasa menyeru supaya semua pihak perlu bersama-sama bertanggungjawab memelihara dan melindungi alam sekitar dari sebarang pencemaran. Pindaan Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 (Akta 127) dan Akta Industri Perkhidmatan Air 2006 (Akta 655) ini nanti akan memberi mesej tegas supaya semua pihak perlu mematuhi sepenuhnya perundangan demi kelestarian alam sekitar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN BALASUBRAMANIAM A/L
NACHIAPPAN
TARIKH : 6 APRIL 2023

TUAN BALASUBRAMANIAM A/L NACHIAPPAN minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan berapakah jumlah pelajar terkini Program Latihan Industri Perpaduan (PLIP) dan sejauh manakah lepasan program ini berjaya mempraktikkan apa yang mereka belajar apabila masuk ke alam pekerjaan yang sebenar.

JAWAPAN:

Tuan Yang di-Pertua,

1. Program Latihan Industri Perpaduan (PLIP) merupakan program yang mirip program latihan industri yang **dijalani oleh mahasiswa di Institusi Pengajian Tinggi** sebelum tamat pengajian yang **berkonsepkan silang budaya**. Ia bertujuan mengukuhkan interaksi sosial dalam masyarakat.
2. Program ini melibatkan usaha sama dan peranan majikan, rakan sekerja dan pelajar dalam memastikan adanya elemen kepelbagaian dan silang budaya semasa dan sepanjang tempoh latihan industri ini berlangsung.
3. Program ini juga menyediakan platform yang strategik kepada para pelajar untuk **memperkasakan kemahiran generik** mereka dalam **aspek kepimpinan dan pengurusan**. Ia sekali gus memberi ruang dan peluang kepada mahasiswa untuk **meneroka, memahami, mengalami dan merasai alam pekerjaan yang sebenar**.
4. Pendekatan ini merupakan langkah persediaan yang penting kepada para bakal graduan dalam menceburi alam pekerjaan dengan **suntikan penerapan elemen silang budaya dalam diri dan sahsiah pelajar-pelajar yang terlibat**. Tindakan ini selaras dengan seruan Kerajaan dalam menyemarakkan ekosistem perpaduan dalam masyarakat dengan latar belakang yang pelbagai.

5. Kementerian Perpaduan Negara melalui Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) telah melaksanakan PLIP **sejak tahun 2015 hingga 2019**. Pelaksanaan program pada ketika itu berbentuk **silang kerjaya** yang memberi peluang kepada **para mahasiswa bukan Bumiputera** menjalani latihan industri di **syarikat-syarikat GLC**.
6. Manakala, **mahasiswa Bumiputera** pula ditempatkan di **syarikat dan organisasi swasta**. Pecahan pelajar yang telah mengikuti program ini sepanjang lima (5) tahun tersebut adalah seperti berikut:

BIL.	TAHUN	BILANGAN PELAJAR (ORANG)
1.	2015	1,022
2.	2016	1,221
3.	2017	1,480
4.	2018	1,495
5.	2019	1,535
JUMLAH (ORANG)		6,753

7. Bagi meneruskan program ini, Kementerian telah mengadakan perbincangan dengan Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) dan telah memutuskan **agar program latihan industri diterajui oleh Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) dan konsep silang budaya akan dijadikan salah satu pengisian dalam program tersebut oleh Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT)**.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB PUAN SUSAN CHEMERAI ANDING
TARIKH : 6 APRIL 2023

PUAN SUSAN CHEMERAI ANDING minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah peranan yang dimainkan oleh pihak swasta untuk membangunkan kawasan luar bandar di Malaysia dan bagaimanakah Kerajaan menggalakan pelaburan swasta di kawasan luar bandar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, menyedari kepentingan sektor swasta dalam pembangunan negara serta bagi memperkukuh sinergi antara Kerajaan dan sektor swasta, Dasar Pembangunan Luar Bandar 2030 telah menggariskan beberapa langkah untuk meningkatkan penglibatan sektor swasta iaitu (1) Meningkatkan aktiviti perusahaan kecil dan sederhana dalam bidang tertentu seperti ekonomi digital melalui kerjasama strategik dengan sektor swasta dan (2) Melibatkan sektor swasta untuk menggalakkan golongan belia luar bandar dalam sektor ekonomi berpendapatan tinggi.

Kerjasama ini telah dizahirkan melalui program-program TVET@KKDW dengan penempatan pelajar-pelajar TVET@KKDW ditempatkan di industri berkaitan di bawah Program *Industrial Boot Camp*. Selain itu, 18 syarikat swasta dalam bidang teknologi darat, laut dan udara telah memeterai perjanjian usahasama strategik dengan beberapa industri TVET@KKDW untuk meningkatkan taraf latihan dan keboleh pasaran pelajar insititusi TVET@KKDW.

Dari segi pelaburan sektor swasta, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) sentiasa mengambil langkah-langkah yang proaktif melalui kerjasama erat dengan semua Agensi Pelaburan di peringkat negeri dan Koridor Ekonomi dalam menarik pelaburan asing dan tempatan ke semua negeri termasuk kawasan luar bandar. Selain daripada aktiviti-aktiviti promosi, MITI melalui MIDA juga menawarkan pelbagai pakej insentif cukai kepada syarikat-syarikat tempatan dan

asing yang menjalankan aktiviti yang digalakkan di bawah Akta Penggalakan Pelaburan 1986 tanpa mengira kawasan atau negeri. Antara insentif utama yang ditawarkan adalah:

- Galakan Taraf Perintis iaitu pengecualian cukai pendapatan sebanyak 70% atau 100% daripada pendapatan berkanun bagi tempoh 5 atau 10 tahun; atau
- Elaun Cukai Pelaburan iaitu elaun sebanyak 60% atau 100% daripada jumlah perbelanjaan modal yang layak dilakukan oleh syarikat dalam tempoh 5 atau 10 tahun.

Diharapkan insentif-insentif yang ditawarkan melalui MITI dapat membantu meningkatkan pelaburan sektor swasta di kawasan luar bandar. Kementerian melalui agensi dan Lembaga Kemajuan Wilayah juga sedang berusaha menarik pelaburan swasta terutama sekali dalam usaha meningkatkan keterjaminan makanan (*food security*)

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' KESAVADAS A/L
A.ACHYUTHAN NAIR
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' KESAVADAS A/L A.ACHYUTHAN NAIR minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah usaha-usaha yang sedang dipergiatkan bagi menarik lebih ramai lagi penyertaan generasi belia luar bandar dalam bidang agro makanan terutamanya yang melibatkan penternakan arnab dan rusa sejajar dengan pindaan terbaharu Akta Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

Program Agropreneur Muda (PAM) telah mula diperkenalkan sejak tahun 2016 di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) bertujuan untuk meningkatkan penglibatan golongan muda dalam bidang keusahawanan agro berasaskan semua aktiviti di sepanjang rantai nilai sektor pertanian.

Program ini menumpukan empat sektor utama pertanian iaitu tanaman, perikanan, ternakan dan industri asas tani yang menawarkan insentif dalam bentuk perkhidmatan dan bantuan seperti Geran Agropreneur Muda (GAM) berbentuk barangan sehingga RM20,000 bagi setiap projek dan kursus jangka pendek dan khidmat nasihat teknikal dan kewangan melalui jabatan/agensi berkaitan di bawah Kementerian.

Setakat ini, di bawah Geran Agropreneur Muda, Kementerian telah meluluskan sebanyak 12 permohonan penternakan rusa dengan nilai geran sebanyak RM239,800.00 dan 28 permohonan penternakan arnab dengan nilai geran sebanyak RM563,000.00.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK RAZALI IDRIS
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK RAZALI IDRIS minta **MENTERI KESIHATAN** mengulas mengenai bilakah negara diumumkan keluar sepenuhnya dari pandemik COVID-19 dan rakyat kembali dengan kehidupan normal.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pada 1 April 2023, akan genaplah setahun Malaysia dalam fasa Peralihan ke Endemik setelah hampir empat tahun bergelut dengan COVID-19. Walaupun dunia belum diisytiharkan memasuki fasa endemik, seperti negara lain, Malaysia juga tidak terkecuali dengan mengambil keputusan untuk melonggarkan sekatan berkaitan wabak itu.
2. Sebarang pengumuman untuk peralihan ke fasa yang seterusnya adalah bergantung kepada Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) selaku agensi antarabangsa yang bertanggungjawab dalam tadbir urus kejadian pandemik ini.
3. Pada 27 Januari 2023, Sesi Mesyuarat Ke-14 Jawatankuasa Kecemasan *International Health Regulations* (2005) Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) telah memutuskan bahawa COVID-19 masih merupakan suatu *Public Health Emergency of International Concern* (PHEIC). Namun begitu, pengurusan COVID-19 telah bertambah baik seiring dengan perkembangan semasa walaupun dengan kemunculan varian baharu. Beberapa perkara sebagaimana berikut harus diberi keutamaan dalam memastikan kesinambungan kelangsungan hidup bersama virus SARS-CoV-2:
 - (i) Mengurangkan kemasukan ke hospital dan kematian ke tahap yang paling rendah, dan sistem kesihatan mampu mengurus COVID-19 secara bersepadu dan mampan;

- (ii) Memastikan golongan berisiko mendapat liputan vaksinasi secara menyeluruh;
 - (iii) Pemberian ubat antiviral kepada kumpulan pesakit COVID-19 yang berisiko tinggi;
 - (iv) Memperkukuh perkhidmatan makmal dan bersedia sekiranya berlaku peningkatan kes yang mendadak; dan
 - (v) Menangani kesalahfahaman maklumat (*misinformation*) secara sistematik dan berkesan.
4. Terkini, situasi COVID-19 di Malaysia adalah terkawal di mana keadaan jangkitan harian COVID-19 dalam negara yang stabil, kadar vaksinasi dos primer dan dos penggalak pertama yang tinggi, serta kes-kes jangkitan yang teruk serta kadar *bed occupancy* di hospital yang rendah.

5. Meskipun Malaysia berjaya mengawal pandemik COVID-19, kita harus menerima hakikat dan bersedia serta mengambil langkah sewajarnya untuk hidup bersama virus ini. Langkah ini bagi membolehkan pelbagai sektor di dalam negara dapat beroperasi secara optimum dan kehidupan rakyat kembali seperti sedia kala walaupun risiko jangkitan COVID-19 masih boleh berlaku. Rakyat juga perlu sentiasa melakukan kawalan kesihatan sendiri, memakai pelitup muka mengikut keperluan yang dikenal pasti dan mendapatkan vaksin seperti disyorkan oleh Kerajaan. Usaha untuk melakukan perubahan kepada tingkah laku dan mengamalkan tatacara kesihatan yang diperlukan secara bertanggung jawab oleh anggota masyarakat secara keseluruhannya, dapat memastikan negara melalui proses peralihan fasa yang seterusnya dengan selamat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' AJIS BIN SITIN
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' AJIS BIN SITIN minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan berapa ramai usahawan-usahawan dari kalangan masyarakat Orang Asli hasil usaha JAKOA yang telah berjaya dan kini telah menjalankan perniagaan sendiri.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian ini melalui Jabatan Kemajuan Orang Asli melaksanakan pelbagai bentuk program keusahawanan bagi meningkatkan pendapatan dan kemampuan sara diri masyarakat Orang Asli. Antara program yang diadakan adalah pemberian bantuan geran bimbingan usahawan yang bertujuan untuk:

1. Meningkatkan bilangan usahawan Orang Asli di dalam pelbagai bidang perusahaan dan industri kecil;
2. Mempelbagaikan dan meningkatkan kualiti produk Orang Asli supaya dapat menembusi pasaran;
3. Melahirkan usahawan Orang Asli yang berkualiti, mempunyai daya saing dan berdaya maju seiring dengan pengusaha kaum lain; dan
4. Memberi bantuan dan khidmat nasihat kepada usahawan Orang Asli dalam pelbagai bidang perniagaan.

Melalui program ini, JAKOA telah membantu seramai **517** Usahawan Orang Asli menerusi RMK-11 dan RMK-12. Daripada jumlah ini, seramai 290 orang telah memiliki perniagaan mereka sendiri dan dari jumlah ini seramai **228** orang telah mendaftarkan perniagaan mereka di bawah Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM).

Sekian, terima kasih.

MAKLUMAT TAMBAHAN

Usahawan Orang Asli hasil usaha JAKOA yang telah berjaya dan kini telah menjalankan perniagaan sendiri

Bil	Negeri	Jumlah Usahawan Memiliki Perniagaan	Jumlah Usahawan Berdaftar SSM
1	Perak	62	43
2	Negeri Sembilan dan Melaka	46	39
3	Pahang	51	42
4	Johor	51	44
5	Kelantan dan Terengganu	40	30
6	Selangor dan Wilayah Persekutuan	40	30
Jumlah Keseluruhan		290	228

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' SRI VELL PAARI A/L TUN
SAMY VELLU
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' SRI VELL PAARI A/L TUN SAMY VELLU minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan serta menjelaskan status terkini pelaksanaan rangkaian dan infrastruktur generasi kelima (5G) dan adakah kesemua syarikat penyedia perkhidmatan telekomunikasi telah bersetuju untuk menyertainya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Setakat 28 Februari 2023, sebanyak 4,363 tapak daripada 7,509 tapak 5G telah siap dibangunkan oleh Digital Nasional Berhad (DNB) di seluruh negara. Dengan jumlah tersebut, ketersediaan rangkaian 5G telah mencapai 54.7% liputan di kawasan berpenduduk [*Coverage of Populated Area (COPA)*] di seluruh negara. Jumlah peratusan ini adalah termasuk tapak-tapak pemancar 5G yang telah diaktifkan oleh DNB tetapi belum boleh diakses oleh pengguna kerana syarikat penyedia perkhidmatan masih dalam proses *on-boarding*. Jika dilihat pada tapak 5G yang boleh diakses pengguna sahaja, ketersediaan perkhidmatan 5G berada pada 46.9% liputan di kawasan berpenduduk.

Pada masa ini, empat syarikat pemberi perkhidmatan mudah alih iaitu Telekom Malaysia, YTL Communications, CelcomDigi dan U Mobile telah menawarkan pelan perkhidmatan 5G secara komersial kepada pengguna. Akses perkhidmatan 5G boleh dinikmati dengan melanggan pelan 5G daripada syarikat pemberi perkhidmatan mudah alih yang berkaitan dengan menggunakan peranti yang menyokong rangkaian 5G serta pengguna perlu berada di dalam kawasan liputan 5G.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK PAUL IGAI
TARIKH : 6 APRIL 2023**

DATUK PAUL IGAI minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah langkah yang sedang dan bakal diambil oleh Kementerian untuk mengatasi isu kenaikan kos bahan mentah khususnya bekalan makanan ternakan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) sentiasa prihatin terhadap isu kenaikan kos bahan mentah khususnya kenaikan harga makanan ternakan ayam dan ternakan ruminan. Antara langkah dan inisiatif yang dilaksanakan Kerajaan adalah seperti berikut:

(a) Jangka pendek

- (i) memberi subsidi kepada penternak ayam pedaging dan ayam penelur untuk membantu mengatasi kenaikan kos pengeluaran mulai 5 Februari 2022. Sehingga 14 Februari 2023, sebanyak 18,880 permohonan bernilai RM1.69 bilion subsidi telah diluluskan kepada penternak;

(b) Jangka panjang

- (i) mengurangkan kebergantungan kepada sumber jagung import sebanyak 30% menerusi inisiatif penanaman jagung bijian dalam negara menjelang tahun 2032;
- (ii) menjalankan kajian bagi menghasilkan bahan mentah gantian dari sumber tempatan berasaskan isirung sawit seperti PKC/PKE;

- (iii) melaksanakan kajian bagi makanan ternakan ayam berasaskan sumber alternatif larva *Black Soldier Fly* (BSF) di bawah Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia (MARDI) dengan kerjasama Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC); dan
- (iv) menawarkan pinjaman mudah melalui Agrobank sebanyak RM300 juta kepada penternak ayam melalui Dana Pembiayaan Agromakanan untuk membantu penternak mengatasi masalah modal pusingan kewangan yang terjejas akibat kenaikan kos pengeluaran.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK JOHN AMBROSE
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK JOHN AMBROSE minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan apakah inisiatif Kementerian dalam usaha pendigitalan sektor pemborongan dan peruncitan koperasi serta apakah peranan Kementerian dalam usaha membolehkan gerakan koperasi membantu menangani kos sara hidup dan harga barangan keperluan yang semakin meningkat.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (KUSKOP) melalui agensinya seperti Suruhanjaya Koperasi Malaysia (SKM) dan Institut Koperasi Malaysia (IKMa) termasuk koperasi puncak (Apex) iaitu Angkatan Koperasi Kebangsaan Malaysia Berhad (Angkasa) telah memulakan pelbagai inisiatif melalui **program pembangunan koperasi berkaitan pendigitalan** sektor ekonomi koperasi termasuk sektor pemborongan dan peruncitan seperti berikut:
 - (i) **Program Pemetaan Rangkaian Bekalan / *Mapping of Supply Chain (MOSC)*** yang merupakan strategi mendigitalisasi rantai bekalan koperasi menerusi sistem pengurusan sektor pemborongan dan peruncitan yang efisien. Pendigitalan rantai bekalan ini akan memastikan pengurusan pusat pengedaran (*distribution centre* (DC) gerakan koperasi yang lebih sistematik dan seterusnya menyumbang kepada pembekalan produk yang stabil ke kedai-kedai koperasi;
 - (ii) **Program Adaptasi Teknologi Koperasi / *Cooperative Technology Adoption Programme (C-TAP)*** yang bertujuan mempertingkatkan adaptasi teknologi dan automasi dalam operasi perniagaan koperasi yang turut melibatkan koperasi dalam sektor pemborongan dan peruncitan;

- (iii) **Program Dagang Produk / Perkhidmatan Dalam Talian (e-DAPAT)** yang bertujuan untuk mempromosi dan memasarkan produk atau perkhidmatan koperasi melalui pelbagai platform dalam talian bagi meningkatkan aksesibiliti dan jualan produk atau perkhidmatan koperasi kepada orang ramai;
- (iv) **Program Bekalan Barangan Asas (BA 100)** yang bermula pada tahun 2020, merupakan platform/sistem berkomputer (*JiMATBIZ Retail Platform*) yang dibangunkan sebagai “*single platform on cloud technology*” yang akan menghubungkan antara anggota koperasi (pengguna) kepada kedai-kedai runcit koperasi seluruh Malaysia serta pembekal;
- (v) **Platform e-Dagang Koperasi** merupakan platform digital yang dibangunkan oleh koperasi yang bertujuan untuk memasarkan produk barangan keperluan pengguna, produk keluaran anggota dan usahawan IKS secara dalam talian bagi mengembangkan lagi pasarannya dan dapat bersaing dengan produk-produk sedia ada; dan
- (vi) **Program Pemerkasaan Digital Koperasi / Cooperative Digital Empowerment (C.O.D.E)** yang diadakan bertujuan bagi mempertingkatkan pengetahuan dan seterusnya mengaplikasikan teknologi digital terkini khusus dalam perniagaan sektor koperasi dan keusahawanan dengan memfokuskan kepada teknologi terkini yang memberi impak kepada kecekapan dalam pengoperasian serta peningkatan penggunaan teknologi dalam pengurusan dan pentadbiran.

2. Peranan Kementerian melalui agensinya dalam usaha membolehkan gerakan koperasi membantu menangani kos sara hidup dan harga barang keperluan yang semakin meningkat, adalah melalui inisiatif dan program seperti berikut:

- (i) **Program Jualan Murah Koperasi** yang menawarkan harga barangan keperluan harian sehingga 20% lebih murah berbanding pasaran setempat sebagai usaha untuk mempromosi dan menggalakkan orang ramai berbelanja di rangkaian **2,581 Coopmart** di seluruh negara;
- (ii) **Program Pemerkasaan Rantaian Bekalan Koperasi (SCOPE)** dengan menyediakan pakej insentif kepada koperasi bagi memperkasa rantaian bekalan koperasi dalam sektor pemborongan dan peruncitan dengan menyediakan ekosistem dan landskap perniagaan yang kondusif; dan
- (iii) **Federasi Koperasi Pemborongan dan Peruncitan Malaysia Berhad** yang ditubuhkan bertujuan untuk mengukuh dan memantapkan penguasaan rantaian bekalan dan rantaian nilai koperasi dengan mewujudkan *Central Distribution Centre* (CDC) yang dilengkapi dengan sistem bersepadu bagi tujuan pengedaran dan pengurusan logistik serta menyelaraskan sistem pesanan belian secara pukal (*bulk purchase*) untuk mendapatkan harga yang lebih kompetitif.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK MOHD HISAMUDIN BIN
YAHAYA
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK MOHD HISAMUDIN BIN YAHAYA minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan **berapakah sasaran** pungutan pingat atlet-atlet Malaysia di Sukan SEA yang akan berlangsung di Cambodia pada tahun 2023.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Sukan SEA di Kemboja pada kali ini menawarkan 581 acara dari 36 jenis sukan yang dipertandingkan. Kontinjen Malaysia dijangka menyertai sebanyak 34 daripada 36 jenis sukan yang dipertandingkan. Seramai 677 atlet dan 237 pegawai telah disenaraikan berdasarkan kepada kriteria yang ditetapkan oleh MOM untuk menyertai Temasya Sukan SEA kali ini.

Pihak Kementerian melalui MSN akan mengadakan perbincangan bersama-sama semua pemegang taruh utama seperti Majlis Olimpik Malaysia (MOM), Persatuan Sukan Kebangsaan (PSK), Institut Sukan Negara (ISN) dan jurulatih-jurulatih bagi penetapan sasaran pingat mengikut setiap sukan. Walau bagaimanapun, ingin ditekankan bahawa penyertaan atlet ke Temasya Sukan SEA pada kali ini akan membariskan lebih ramai atlet-atlet muda yang menyertai Sukan SEA buat pertama kali. Selain itu, sebanyak sembilan jenis sukan yang melibatkan 58 acara dan pernah menyumbangkan 18 pingat emas, 16 pingat perak dan 30 pingat gangsa di Sukan SEA Hanoi 2021 serta menjadi kekuatan negara tidak akan dipertandingkan di temasya pada kali ini. Sementara itu, 14 sukan yang tidak popular di Malaysia akan turut dipertandingkan. Sehubungan itu, perkara-perkara ini turut akan diberikan pertimbangan semasa penetapan sasaran pingat yang akan diumumkan kelak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH
SUFFIAN
TARIKH : 6 APRIL 2023

Tuan Jaziri Alkaf Abdillah Suffian minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan apakah langkah-langkah jangka masa pendek dan jangka masa panjang Kerajaan dalam merealisasikan aspirasi negara neutral karbon menjelang 2050.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sasaran jangka pendek kerajaan bagi menangani isu perubahan iklim adalah untuk mengurangkan intensiti pelepasan gas rumah kaca (GHG) yang merentas ekonomi sebanyak 45 peratus (berdasarkan Keluaran Dalam Negara Kasar – KDNK) pada tahun 2030 berbanding tahapnya pada tahun 2005. Dalam hal ini, Kementerian dalam proses membangunkan dokumen polisi *Nationally Determined Contributions (NDC) Roadmap and Action Plan*. Polisi ini antara lain akan:

- a. menetapkan sasaran jumlah pelepasan GHG yang perlu dikurangkan bagi sektor-sektor tenaga, industri pemprosesan dan guna produk, pertanian, guna tanah, pertukaran guna tanah dan perhutanan, dan sisa (*sector-specific GHG emission reductions target*) sehingga tahun 2030;
- b. mengenalpasti struktur tadbir urus dan membangunkan rangka pemantauan dan penilaian bagi membantu Kementerian menjalankan penyelarasan, pemantauan dan penilaian di peringkat kebangsaan; dan
- c. mengenalpasti sumber dan kapasiti merangkumi kewangan, teknologi dan keperluan lain bagi mencapai sasaran yang ditetapkan dan mengenalpasti kekangan yang dihadapi.

2. Bagi jangka masa panjang sasaran Kerajaan adalah untuk mencapai GHG sifar bersih seawalnya pada tahun 2050 serta memenuhi komitmen negara. Untuk mencapai sasaran ini, Kementerian turut dalam proses membangunkan dokumen Strategi Rendah Karbon Jangka Masa Panjang (*Long Term Low Emission Development Strategies* - LT-LEDS) yang akan memberikan konteks perancangan jangka panjang, keutamaan pembangunan, wawasan serta halatuju pembangunan akan datang. Ini termasuk maklumat mengenai bilakah negara boleh mencapai pelepasan GHG sifar bersih atau *net zero* samada pada tahun 2050 atau lebih awal.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' DR. AHMAD AZAM BIN
HAMZAH
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' DR. AHMAD AZAM BIN HAMZAH minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian untuk mengawal kawasan penanaman padi daripada terus dijadikan sebagai kawasan perumahan yang tentunya akan menjejaskan pengeluaran padi negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, usaha mengekalkan kawasan pertanian padi merupakan tanggungjawab bersama. Walau pun kuasa mengekalkan kawasan tanah adalah di bawah bidang kuasa Kerajaan Negeri, Kerajaan Persekutuan turut memainkan peranan dalam memastikan kawasan penanaman padi dikekalkan bagi memastikan keterjaminan makanan.

Antara usaha yang telah dilaksanakan oleh Kementerian bagi memastikan kawasan penanaman padi tidak terjejas adalah seperti berikut:

- (1) mengadakan pelbagai sesi libat urus bersama kesemua pihak berkepentingan bagi menggesa agar tanah sawah dikekalkan demi sekuriti bekalan makanan negara.
- (2) menyokong kerjasama erat antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri bagi memperkasa sekuriti bekalan makanan negara melalui cadangan Inisiatif Sinergi Antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri bagi Pengukuhan Sekuriti Bekalan Makanan Negara. Perkara ini telahpun dipersetujui melalui Mesyuarat Menteri Besar dan Ketua Menteri Ke-139 pada 28 Jun 2022 yang lalu. Melalui sinergi sebegini, kerajaan negeri telah menyatakan komitmen dan telah bersetuju menubuhkan Jawatankuasa Sekuriti Makanan di peringkat Negeri dan Daerah bagi menyokong pelaksanaan Pelan Tindakan Dasar Sekuriti

Makanan Negara (Pelan Tindakan DSMN) 2021-2025. Dengan pembentukan sinergi seperti ini, keutamaan dapat diberikan dalam memastikan kawasan penanaman padi yang merupakan makanan ruji bagi rakyat dapat terus dikekalkan dan diperluaskan seterusnya mencapai sasaran tahap sara diri beras negara kepada 80% menjelang tahun 2030.

- (3) Kerajaan melalui agensi seperti Kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu (IADA) turut melaksanakan usaha antaranya mengadakan kempen serta memasang billboard bagi kempen pengekalan tanah sawah di negeri tertentu sebagai contoh di Pulau Pinang. Selain itu, IADA Pulau Pinang turut terlibat dalam mesyuarat teknikal mesyuarat pengurusan tanah negeri serta mengambil peranan aktif dalam perancangan struktur negeri Pulau Pinang dan mengambil tindakan melaporkan kepada pihak berkuasa tempatan sekiranya terdapat aduan daripada pesawah berhubung tindakan ke atas tanah yang dibuat tanpa kebenaran.
- (4) Kerajaan melalui agensi di bawahnya iaitu Lembaga Kemajuan Pertanian Muda (MADA) merupakan agensi pelaksana yang terlibat dalam menyediakan maklumat berkaitan kawasan pertanian dan pembangunan infrastruktur dalam penyediaan Rancangan Struktur dan Rancangan Tempatan Negeri Kedah telah memainkan peranan dalam memastikan pembangunan tanah sawah tidak terjejas.

NO SOALAN: 37

Adalah diharap dengan usaha yang dilaksanakan ianya secara tidak langsung dapat mengawal kawasan penanaman padi daripada terus dijadikan sebagai kawasan perumahan serta tujuan pembangunan yang lain sekaligus memastikan pengeluaran padi dalam negara tidak terjejas.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah status terkini RUU Suruhanjaya Bebas Aduan dan Salah Laku Polis (IPCMC) dan pelan tindakan termasuk jangka masa Kementerian untuk merealisasikan penubuhan suruhanjaya ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Dewan yang mulia ini telah meluluskan Rang Undang-Undang (RUU) Suruhanjaya Bebas Tatakelakuan Polis (Independent Police Conduct Commission - IPCC) pada 26 Julai 2022 dan Dewan Negara telah meluluskan RUU ini pada 8 Ogos 2022. Ke Bawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang Dipertuan Agong telah memperkenalkan RUU pada 8 Oktober 2022 dan RUU telah diwartakan sebagai Akta Suruhanjaya Bebas Tatakelakuan Polis (Independent Police Conduct Commission - IPCC) pada 18 Oktober 2022 sebagai Akta 839.

Akta IPCC akan mula berkuatkuasa mulai 1 Julai 2023 sepertimana disiarkan dalam warta P.U.(B) 574 bertarikh 21 November 2022. Pada masa ini, pihak Kementerian sedang menunggu kelulusan perjawatan dan peruntukan daripada agensi pusat bagi penubuhan Suruhanjaya ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' DR. NUIING JELUING
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' DR. NUIING JELUING minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan apakah langkah Kerajaan untuk menganjurkan pilihan raya majlis tempatan dan adakah pelaksanaan tersebut akan dibuat dalam masa terdekat. Jika tidak, apakah alasan untuk tidak melaksanakannya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, negara kita mengamalkan Sistem Raja Berpelembagaan Demokrasi Berparlimen dan Kerajaan Perpaduan pada hari ini sentiasa menghormati hak rakyat untuk mengundi.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sejarah Pilihan Raya Kerajaan Tempatan telah bermula pada tahun 1857 iaitu sejak 166 tahun yang dahulu. Walau bagaimanapun, pelaksanaannya telah ditangguhkan pada tahun 1965 ekoran dari konfrontasi antara Malaysia dan Indonesia, dan semenjak itu ia tidak pernah diteruskan lagi.

Untuk makluman Dewan yang mulia, Kerajaan mengambil maklum Laporan Suruhanjaya Diraja, dengan izin *Report of the Royal Commission of Enquiry to Investigate into The Workings of Local Authorities in West Malaysia* yang diketuai oleh Senator Dato' Athi Nahappan pada tahun 1965 telah mengesyorkan bahawa:

- (i) “...that the present system of election on the basis of ward should continue to provide representation to local government as in the past.”; dan
- (ii) “...that voting in local government elections in the country should continue on the voluntary basis as has been hitherto.”

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan Perpaduan pada hari ini melalui Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT) sedang memberi tumpuan kepada tujuh (7) bidang fokus utama yang baharu iaitu:

- (i) membangun dan memperkasa peranan Kerajaan Tempatan;
- (ii) membangun potensi Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) bagi menjana sumber pendapatan tambahan negara;
- (iii) perancangan perumahan yang lebih komprehensif dan berdaya saing;
- (iv) pemeraksanaan komuniti tanpa mengira kaum;
- (v) pengurusan sisa pepejal bersepadu yang lebih efektif dan efisien bagi menghasilkan pelaksanaan ke arah ekonomi kitaran;
- (vi) memperkukuh agenda bandar mampan dan pintar ke arah perbandaran baharu; dan
- (vii) memperkukuh kesiapsiagaan kebombaan dan penyelamatan yang sejahtera

Bagi tahun 2023, KPKT akan memastikan perkhidmatan asas PBT diutamakan seperti jalan raya yang rata, tandas awam bersih bertaraf BMW iaitu bersih, menawan dan wangi, lampu yang terang serta longkang yang bersih sebagai misi utama untuk menyampaikan perkhidmatan yang terbaik kepada rakyat. Justeru itu, Pilihanraya Kerajaan Tempatan ketika waktu ini bukan satu perkara keutamaan pihak Kementerian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' SRI TI LIAN KER
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' SRI TI LIAN KER minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah polisi atau perancangan khusus yang dirangka pihak Kementerian dalam menangani isu kesesakan trafik di bandar-bandar utama di seluruh negara khususnya di Kuala Lumpur.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pengangkutan sentiasa komited untuk mengatasi kesesakan trafik khususnya di Lembah Klang. Bagi penetapan polisi, satu Jawatankuasa Kabinet mengenai Kesesakan Jalan Raya telah diwujudkan untuk merangka penyelesaian bersifat jangka pendek dan segera berhubung masalah kesesakan jalan raya yang semakin teruk. Jawatankuasa tersebut akan dipengerusikan oleh YAB Datuk Seri Dr. Ahmad Zahid Bin Hamidi, Timbalan Perdana Menteri 1, dan melibatkan keanggotaan seperti Kementerian Pengangkutan, Kementerian Kerja Raya, Kementerian Dalam Negeri, Dewan Bandaraya Kuala Lumpur dan beberapa agensi lain.
2. Beberapa inisiatif sedia ada telah dilaksanakan oleh agensi-agensi Kerajaan bagi menangani isu kesesakan lalulintas seperti pelaksanaan waktu bekerja fleksibel serta larangan kenderaan berat beroperasi pada waktu puncak.
3. Sebagai langkah jangka panjang Kementerian Pengangkutan akan terus bekerjasama dengan majlis dan pihak berkuasa tempatan di bawah Kementerian Pembangunan dan Kerajaan Tempatan untuk menyediakan lebih banyak laluan khas kenderaan pengangkutan awam bagi memastikan kelancaran perjalanan.

4. Selain itu juga, terdapat beberapa inisiatif yang telah dan sedang dilaksanakan oleh Kementerian Pengangkutan bagi menggalakan penggunaan pengangkutan awam seperti :

i) menawarkan pelbagai jenis produk seperti Pas Bulanan Tanpa Had My50 bagi memenuhi keperluan penumpang melalui Prasarana;

ii) menawarkan pas perjalanan bulanan tanpa had MyRail5 dan Pas Perjalanan Percuma untuk OKU dan pelajar sekolah bagi menggalakkan penggunaan perkhidmatan KTM Komuter;

5. Dalam masa beberapa tahun lagi, rangkaian rel di Lembah Klang / Kuala Lumpur akan dilebarkan. Projek MRT Putrajaya (MRT2) sejauh 57.1 km telah beroperasi pada 16 Mac 2023. Manakala projek LRT3 sejauh 37.6 km pula dijangka siap sepenuhnya menjelang November 2024. Selain itu, Kerajaan juga sedang melaksanakan pembinaan projek Laluan Rel Pantai Timur (ECRL) sepanjang 665 km yang merupakan projek rel yang akan menghubungkan negeri-negeri di Pantai Timur dengan Pantai Barat Semenanjung Malaysia dan dijangka siap pada penghujung tahun 2026.

6. Dalam masa yang sama, Kerajaan juga telah meluluskan pelaksanaan Projek MRT 3 yang merupakan sebuah laluan lingkaran meliputi perimeter luar bandaraya Kuala Lumpur dan sebahagian kawasan berpenduduk padat di kawasan Ampang Jaya, Selangor. MRT 3 dirancang dengan laluan sepanjang 51km di mana 39 kilometer terletak di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan 12 kilometer terletak di Selangor. Laluan lingkaran ini akan merentasi rangkaian rel sedia ada, termasuk laluan MRT1, MRT2, LRT, Monorel dan KTM Komuter untuk membentuk 10 buah stesen pertukaran (*interchange station*) baharu supaya sistem rangkaian pengangkutan awam di Lembah Klang ini lebih menyeluruh, berkesinambungan dan efisien. Proses tender bagi projek ini akan dimulakan pada tahun ini dan projek dijangka siap sepenuhnya pada tahun 2030.

7. Untuk makluman Yang Berhormat Senator juga, beberapa inisiatif turut dilaksanakan secara berterusan oleh pihak DBKL dalam menangani isu kesesakan jalan raya seperti berikut:

- i. Jabatan Wilayah Persekutuan menerusi Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) dalam usaha untuk memuktamadkan Pelan Struktur Kuala Lumpur 2040 (PSKL2040) yang merupakan dokumen perancangan yang mengandungi wawasan, matlamat, dasar dan cadangan memandu pembangunan Kuala Lumpur bagi 20 tahun akan datang termasuk mengatasi masalah kesesakan lalu lintas secara menyeluruh;

- ii. Justeru, menerusi Matlamat 5: Kuala Lumpur Bandar Raya Mobiliti Cepak dan Mesra Alam, tumpuan diletakkan kepada peningkatan kecekapan mobiliti yang mesra alam dengan menyediakan sistem pengangkutan awam yang komprehensif dan bersepadu di bandar raya Kuala Lumpur. Hasilnya, penggunaan pengangkutan awam berbanding penggunaan kenderaan persendirian akan meningkat dengan sasaran sebanyak 70:30 menjelang tahun 2040;
- iii. Selain itu, DBKL juga telah menempatkan anggota penguatkuasa (warden trafik) setiap hari dalam membantu pihak Polis Trafik membuat kawalan lalu lintas pada waktu pagi dan petang. Dimaklumkan juga, DBKL turut menempatkan petugas penguatkuasa di jalan-jalan protokol bagi memantau serta mengawal lalu lintas pada waktu puncak;
- iv. DBKL menerusi Kuala Lumpur Control & Command Centre (KLCCC) dengan 5000 unit CCTV di Bukit Jalil berperanan penting bagi membantu memberi maklumat/infomasi secara *real-time* berkaitan kesesakan lalu lintas, kemalangan atau kerosakan kenderaan kepada jabatan-jabatan dalaman DBKL dan agensi yang berkaitan dalam menangani sebarang kemungkinan dengan mengambil tindakan sewajarnya pada kadar segera dan memudahkan DBKL bekerjasama dengan agensi-agensi berkaitan seperti PDRM, konsesi lebuhraya, ambulan dan banyak lagi pihak bagi memudahkan pengurusan sebarang insiden yang berlaku di jalanraya;

- v. Makluman kesesakan ini juga dapat segera disampaikan kepada pengguna jalanraya melalui mesej di *Variable Message Sign* (VMS), *Facebook*, *Twitter* dan lain-lain media sosial memandangkan tiada lagi titik buta atau *blind spot* di jalan-jalan utama sekitar Kuala Lumpur. Pengguna jalanraya dapat membuat perancangan perjalanan ke destinasi ke tempat kerja atau kawasan yang hendak dituju melalui info trafik tersebut dari semasa ke semasa; dan
- vi. Bagi menggalakkan penggunaan Pengangkutan Awam di kalangan warga kota, DBKL telah menyediakan perkhidmatan Bas GOKL. Perkhidmatan *first mile* dan *last mile* ini adalah percuma kepada semua warga kota. Sehingga kini terdapat 13 laluan beroperasi dan sebanyak 70 buah bas digunakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN AK NAN A/L EHTOOK
TARIKH : 6 APRIL 2023

TUAN AK NAN A/L EHTOOK minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah tindakan yang diambil bagi menarik minat pelbagai bangsa untuk berkhidmat sebagai penjawat awam bagi mengimbangi komposisi bangsa dalam perkhidmatan awam dan sejauh manakah tindakan tersebut mencapai sasarannya.

JAWAPAN

YB DATUK ARMIZAN BIN MOHD ALI

**MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI(HAL EHWAL SABAH,
SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

Pengambilan Perkhidmatan Awam

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Malaysia (SPA) merupakan salah satu pihak berkuasa melantik bagi perkhidmatan awam. Selain SPA, pihak berkuasa melantik lain adalah Suruhanjaya Perkhidmatan Pendidikan, Suruhanjaya Perkhidmatan Kehakiman dan Perundangan, Suruhanjaya Pasukan Polis, Majlis Angkatan Tentera, Suruhanjaya Perkhidmatan Awam Negeri, pihak berkuasa berkanun dan pihak berkuasa tempatan.

Bagi SPA, kaedah pengambilan dan pelantikan pegawai ke perkhidmatan awam am Persekutuan yang dilaksanakan adalah telus berdasarkan merit dan kompetensi calon. **Tiada penetapan sebarang kuota untuk sesuatu kaum atau etnik tertentu** bagi pelantikan semua jawatan dalam perkhidmatan awam. Semua warganegara Malaysia termasuk kaum minoriti, Cina dan India mempunyai peluang yang sama untuk dipertimbangkan dalam **persaingan yang terbuka dan adil (open and fair competition)**.

TAHUN	KAUM	PERMOHONAN (A)	PANGGIL TEMU DUGA (B)	HADIR TEMU DUGA (C)	JUMLAH LANTIK DARI PERMOHONAN (D)	PERATUS LANTIK DARI HADIR TEMUDUGA (D/C)
2022	Melayu	952,300 (74.4%)	97,473 (10.2%)	64,813	16,126 (77.7%)	24.9%
	Cina	15,806 (1.2%)	4,450 (28.2%)	3,833	1,014 (4.9%)	26.5%
	India	38,005 (3.0%)	4,516 (11.9%)	3,672 (81.3%)	991 (4.8%)	27.0%
	Bumiputera Sabah	133,405 (10.4%)	10,126 (7.6%)	7,462	1,199 (5.8%)	16.1%
	Bumiputera Sarawak	82,176 (6.4%)	8,658 (10.5%)	6,127	887 (4.3%)	14.5%
	Orang Asli	3,706 (0.3%)	217 (5.9%)	135	45 (0.2%)	33.3%
	Lain-lain*	54,096 (4.2%)	4,058 (7.5%)	2,855	500 (2.4%)	17.5%
	JUMLAH	1,279,494	129,498	88,897	20,762	

* Lain-lain kaum- Portugis, Sikh, Siam dan lain-lain.

Bagi tahun **2022**, SPA telah menerima sebanyak **1,279,494** permohonan dan telah memanggil seramai **129,498** orang calon untuk ditemu duga. Seramai **88,897** orang calon telah hadir dan daripada jumlah tersebut, seramai **20,762** orang calon telah dilantik tetap terdiri daripada **16,126 (77.7%)** kaum Melayu, **1,014 (4.9%)** kaum Cina, **991 (4.8%)** kaum India, **1,199 (5.8%)** Bumiputera Sabah, **887 (4.3%)** Bumiputera Sarawak, **45 (0.2%)** Orang Asli dan **500 (2.4%)** lain-lain kaum.

Sekiranya dilihat dari aspek peluang untuk dilantik daripada kalangan yang hadir temu duga, peratus komposisi bangsa bagi kaum Melayu, Cina dan India hampir sama iaitu **sebanyak 24.9% (Melayu), 26.5% (Cina)** dan **27.0% (India)**. Di samping itu, Orang Asli mencatat peratus tertinggi iaitu sebanyak **33.3%**.

SPA sentiasa melaksanakan inisiatif secara berterusan seperti program libat urus, Hari Kerjaya, Hari Bertemu Pelanggan dan program *outreach* bagi meningkatkan kefahaman masyarakat di Semenanjung, Sabah dan Sarawak terhadap tata kelola pengambilan SPA dan memberi panduan serta menggalakkan masyarakat pelbagai kaum untuk menyertai perkhidmatan awam.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK SERI HAJAH ZURAINAH
BINTI MUSA
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK SERI HAJAH ZURAINAH BINTI MUSA minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan bilangan banduan yang kini ditahan dalam penjara mengikut kesalahan jenayah pada lima tahun yang lepas dan berapakah kos pembiayaan yang ditanggung oleh Kerajaan serta adakah Kerajaan boleh mempertimbangkan penswastaan penjara untuk mengurangkan kos.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi tempoh lima (5) tahun iaitu dari tahun 2018 hingga 2023 terdapat seramai 1,146,503 orang banduan ditahan di seluruh institusi penjara. Terdapat dua (2) kategori umum kesalahan iaitu kesalahan berkaitan dadah di bawah Akta Dadah Berbahaya (ADB) 1952 dan lain-lain kesalahan.

Berdasarkan rekod Jabatan Penjara Malaysia, statistik kemasukan banduan bagi kesalahan di bawah Akta Dadah Berbahaya (ADB) 1952 bagi tempoh lima (5) tahun mulai tahun 2018 hingga 2023 adalah seramai 945,696 orang banduan manakala statistik kemasukan banduan bagi lain-lain kesalahan adalah seramai 200,807 orang banduan bagi tempoh yang sama.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, anggaran kos keseluruhan bagi pengurusan seorang banduan di penjara adalah RM50.00 sehari melibatkan kos bagi tujuan penyediaan peralatan, kemudahan, perubatan, makanan, kawalan, pengiringan, emolumen kakitangan dan lain-lain. Oleh itu, kos keseluruhan bagi menyelenggara banduan di Jabatan Penjara Malaysia untuk tempoh lima (5) tahun iaitu dari tahun 2018 hingga 2023 adalah kira-kira RM4.95 bilion.

Kementerian Dalam Negeri bersama Jabatan Penjara Malaysia berpandangan tiada keperluan untuk mewujudkan penjara swasta memandangkan inisiatif dan program baharu yang sedang diusahakan dalam menangani isu kesesakan penjara seperti pelaksanaan dan pengembangan Sistem Parol, Perintah Kehadiran Wajib, Program Reintegrasi Penghuni Industri, Program *Corporate Smart Internship* (CSI) dan Pelepasan Banduan Secara Lesen sedang dilaksanakan secara berterusan. Inisiatif ini selaras dengan hala tuju Jabatan Penjara Malaysia iaitu 2/3 banduan sabitan yang layak, menjalani pemulihan di luar tembok penjara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN
TARIKH : 6 APRIL 2023

TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan apakah inisiatif serta program yang bakal dan telah dilaksanakan oleh Kementerian bagi mendekati golongan belia agar mereka dapat memanfaatkan masa terluang dan diisi dengan perkara-perkara yang berfaedah sekaligus mengelakkan golongan belia dari terjebak dengan dadah serta masalah sosial yang lain.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam usaha memanfaatkan masa terluang dan mengelakkan golongan belia terutamanya belia awal daripada terjebak dalam penyalahgunaan dadah serta gejala sosial, Kementerian Belia dan Sukan (KBS) melalui Jabatan Belia dan Sukan Negara telah melaksanakan program khusus kepada golongan belia berisiko yang cenderung terdedah atau terlibat dalam penyalahgunaan dadah, salah laku moral, perbuatan jenayah dan seumpamanya.

Program-program ini melibatkan pelaksanaan inisiatif intervensi sosial yang merangkumi elemen pencegahan dan kesedaran, pembangunan sahsiah, pemantapan jati diri, pembangunan identiti diri, pencegahan ekstremisme dan program peluang kedua (belia berisiko).

Sepanjang tahun 2022 KBS telah melaksanakan inisiatif Program Intervensi Sosial kepada 25,999 belia di seluruh negara melalui program Kem Anak Muda (KAMU), Reben Kuning, Dari Belia Untuk Belia (Y2Y), Musabaqah Al Quran, Program Belia Bermunajat dan Belia Mencegah Ekstremisme.

Bagi tahun 2023, KBS turut merancang untuk melaksanakan sebanyak 125 aktiviti yang akan digerakkan bersama-sama rakan strategik seperti Kementerian Pendidikan, Majlis Belia Malaysia dan Jabatan Penjara Malaysia melalui pelaksanaan program seperti Kem Belia Sejahtera; Program Belia Mencegah Ekstremisme; Projek Reben Kuning (Kebangsaan); dan Inisiatif Intervensi Dari Belia Untuk Belia-Y2Y. Program ini mensasarkan penyertaan seramai 30,000 orang belia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK RAS ADIBA BINTI MOHD
RADZI
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK RAS ADIBA BINTI MOHD RADZI minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan apakah inisiatif yang diambil oleh Kementerian dan peruntukkan yang digunakan bagi menjamin kualiti hidup bekas tentera OKU serta adakah Kerajaan berhasrat melaksanakan program tertumpu seperti dilaksanakan oleh Amerika Syarikat iaitu *Disabled Veterans Affirmative Action Program (DVAAP) Plan*.

JAWAPAN:

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian melalui Jabatan Hal Ehwal Veteran ATM (JHEV ATM) sentiasa prihatin dan peka terhadap aspek kebajikan golongan Veteran ATM Orang Kurang Upaya (OKU). Dalam hal ini, terdapat 2 golongan Veteran ATM OKU yang dikenali iaitu:

- a. Veteran **OKU disebabkan** oleh tugas semasa dalam perkhidmatan; dan
- b. Veteran **OKU bukan disebabkan** oleh tugas semasa perkhidmatan.

2. Veteran OKU disebabkan oleh tugas semasa dalam perkhidmatan layak menerima Faedah-Faedah Hilang Upaya [tertakluk kepada keputusan Lembaga Penentu Sebab (LPS)] iaitu Pencen Hilang Upaya, Ganjaran Hilang Upaya, Elaun Pelajaran bagi anak dan tanggungan serta Elaun Layanan sentiasa (ELS) bagi membiayai kos pengajian seorang pembantu untuk mengurus keperluan harian Veteran ATM hilang upaya.

3. Pelbagai bentuk bantuan kebajikan disediakan oleh Kementerian melalui JHEV ATM dan agensi-agensi Kerajaan yang lain. Ini bagi membantu golongan Veteran ATM sama ada berpencen atau tidak berpencen terutamanya mereka yang dalam kategori B40 dan Veteran OKU [khususnya yang berada di bawah Paras Garis Kemiskinan iaitu pendapatan RM1169 sebulan]. Skim-skim bantuan kebajikan dan kemudahan adalah seperti:

- a. Inisiatif Perumahan. Terdapat 2 inisiatif yang dilaksanakan iaitu, program bina rumah baharu dengan sasaran 40 buah rumah setahun dan program baik pulih rumah dengan sasaran sebanyak 170 buah setahun. Keseluruhan perbelanjaan inisiatif perumahan ini bagi tahun 2022 adalah sebanyak RM5.75 juta dengan hasrat untuk melihat kediaman yang selesa dan kondusif kepada Veteran ATM;
- b. Bantuan Sara Hidup (BSH). Diberikan kepada mereka yang dikategorikan dalam kelompok B40 terutamanya golongan yang berada di bawah Paras Garis Kemiskinan RM1,169.00 (PGK) dengan kadar sebanyak RM300 sebulan, tidak kira sama ada berpencen atau tidak berpencen. Jumlah penerima sedia ada adalah seramai 9000 orang dengan jumlah yang dibelanjakan sebanyak RM32.4 juta. Kementerian juga akan memohon untuk menambah bilangan penerima sebanyak 6,000 penerima menjadikan 15,000 orang penerima dengan tambahan peruntukkan sebanyak RM21.6 juta. Dengan tambahan ini jumlah peruntukkan akan menjadi RM54 juta setahun;

- c. Kemudahan Perubatan. Merangkumi bantuan peralatan perubatan seperti alat pendengaran, kaki palsu, peralatan pembedahan, orthopedik dan lain-lain; serta bayaran rawatan dan ubat-ubatan dengan perbelanjaan sebanyak RM105 juta pada tahun 2022;
- d. Bantuan Pendidikan kepada anak-anak Veteran ATM sama ada di peringkat sekolah rendah atau sekolah menengah secara tahunan; dan bantuan kemasukan ke IPTA dan IPTS terpilih sama ada di peringkat Diploma sebanyak RM1000 atau Ijazah Sarjana Muda sebanyak RM1500. Secara keseluruhannya Kerajaan membelanjakan sebanyak RM4.7 juta pada tahun 2022;
- e. Bantuan Mengurus Jenazah (BMJ) juga turut disediakan kepada waris atau orang tanggungan yang layak bagi mengurangkan beban kewangan menguruskan jenazah veteran yang meninggal dunia. Kadar yang diberikan adalah sebanyak RM3,000 bagi veteran, RM1,500 untuk pasangan dan anak. Bantuan yang dibelanjakan kerajaan pada tahun 2022 adalah sebanyak RM15.5 juta; dan
- f. Bantuan Bencana Alam diberikan kepada mereka yang terkesan akibat bencana yang melanda menyebabkan kerugian dan kerosakan struktur rumah. Bantuan yang dibelanjakan kerajaan pada tahun 2022 adalah sebanyak RM521,000.

4. Keseluruhannya, Kerajaan memperuntukan sebanyak RM163 juta pada tahun 2022 dan sebanyak RM815.25 juta dalam tempoh 5 tahun bagi semua skim kebajikan Veteran ATM. Oleh yang demikian, kesemua jenis skim bantuan yang telah disebutkan tadi layak dipertimbangkan kepada golongan Veteran OKU sekiranya menepati syarat dan yang telah ditetapkan.

5. Buat masa ini, Kementerian tidak mempunyai satu program atau inisiatif khas yang memberi tumpuan secara khusus untuk veteran OKU. Namun demikian, Kementerian amat mengalu-alukan sebarang kerjasama dengan mana-mana Agensi Kerajaan, NGO-NGO ataupun pihak swasta yang boleh membantu veteran OKU dalam meningkatkan kualiti hidup masing-masing.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK BOBBEY BIN SUAN
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK BOBBEY BIN SUAN minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan apakah dasar Kerajaan untuk meluluskan pekerja asing dalam pelbagai bidang dan pada masa yang sama, dasar Kerajaan untuk menjaga dan memastikan peluang pekerjaan dan kesejahteraan hidup rakyat tempatan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan menetapkan, dasar penggajian pekerja asing negara adalah bagi penggajian pekerja asing berkemahiran rendah yang bersifat sementara dengan syarat-syarat ketat seperti berikut:

- i. menetapkan sistem kuota bagi kelulusan penggajian berdasarkan sektor;
- ii. mengadakan sistem levi pekerja asing bagi kuota yang diluluskan;
- iii. menghadkan sektor-sektor yang dibenarkan bagi menggaji pekerja asing (pembinaan, pembuatan, perkhidmatan, perladangan, pertanian, perlombongan dan pengkuarian serta pekerja domestik);
- iv. menetapkan negara sumber yang dibenarkan (13 negara setakat 31/1/2023);
- v. penggajian adalah bagi tempoh 10 tahun + 3 tahun;
- vi. had umur kemasukan pekerja asing adalah 18 tahun – 45 tahun; dan
- vii. pematuhan ketat kepada undang-undang perburuhan.

2. Syarat-syarat penggajian pekerja asing yang dinyatakan adalah bagi memastikan **tidak berlaku situasi dimana lebihan bekalan daripada permintaan** sehingga **menyebabkan lambakan pekerja asing** dalam pasaran buruh negara.

3. Dalam pada itu, Kerajaan terus giat berusaha untuk memastikan peluang pekerjaan dan kesejahteraan hidup rakyat tempatan di utama dengan melaksanakan inisiatif-inisiatif seperti berikut:

- i. Menggalakkan industri supaya beralih kepada **penggunaan automasi** dan teknologi canggih yang dapat mewujudkan permintaan terhadap pekerja berkemahiran tinggi. Dalam masa sama, kebergantungan kepada pekerja asing berkemahiran rendah akan turut dikurangkan secara berperingkat;
- ii. Mengutamakan *exit policy* penggajian pekerja asing dengan menyediakan pelan latihan kemahiran kepada pekerja tempatan, memberi keutamaan kepada mekanisma *Industrialised Building System* dalam sektor pembinaan, peralihan kepada intensif mekanisasi dan automasi, restoran berkonsepkan layan diri dan sebagainya;
- iii. program Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) untuk warga tempatan diperkasakan bagi melahirkan individu berkemahiran tinggi selaras dengan hasrat Negara untuk beralih daripada industri berintensif buruh kepada *high-end industry*;
- iv. pembiayaan latihan di bawah Pembangunan Sumber Manusia Berhad melalui caruman levi majikan untuk melatih semula pekerja bagi meningkatkan kemahiran pekerja; dan

- v. Kerajaan turut melaksanakan **gaji minimum RM1,500** melalui Perintah Gaji Minimum 2022 yang berkuatkuasa mulai 1 Mei 2022. Namum begitu, majikan di sektor perladangan, pertanian dan pembinaan amat digalakkan untuk menawarkan gaji yang lebih kompetitif serta pemberian elaun tambahan bagi menarik minat golongan belia untuk bekerja di ketiga-tiga sektor ini.

4. Selain daripada itu, sebagai langkah jangka panjang, Kerajaan juga berusaha menggalakkan bakat tempatan menyertai sektor seperti pembinaan dan perladangan. Dalam usaha menggalakkan anak muda menyertai sektor ini, Kementerian Sumber Manusia melalui Jabatan Pembangunan Kemahiran telah membangunkan *Standard* Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan **dengan izin** *National Occupation Skill Standard* berkaitan industri pembinaan dan perladangan. Selain menyenaraikan keperluan kompetensi, *Standard* Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan juga secara jelas memperincikan potensi dan laluan kerjaya dalam sektor pembinaan dan perladangan yang dapat dijadikan rujukan oleh golongan ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DR. WAN MARTINA BINTI WAN
YUSOFF
TARIKH : 6 APRIL 2023

DR. WAN MARTINA BINTI WAN YUSOFF minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah sokongan yang disediakan oleh Kerajaan kepada doktor-doktor kontrak yang ingin membuka klinik persendirian setelah tamat tempoh kontrak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kawalan dan kawalseliaan ke atas fasiliti kesihatan swasta, termasuk klinik swasta dilaksanakan oleh Kementerian Kesihatan (Kementerian) melalui penguatkuasaan Akta Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta 1998 [Akta 586] dan Peraturan-peraturannya semenjak tahun 2006.
2. Sejak 21 Oktober 2016, Kerajaan telah melaksanakan pelantikan secara kontrak (*contract of service*) pegawai perubatan bagi menjalani latihan siswazah dan/ atau khidmat wajib. Susulan implementasi polisi Kementerian terhadap pegawai perubatan kontrak tersebut, terdapat pertambahan bilangan pengamal perubatan yang bekerja di sektor kesihatan swasta.
3. Berdasarkan rekod KKM, bagi tempoh setahun dari bulan Jun 2021 sehingga Jun 2022 menunjukkan terdapat 148 permohonan berkaitan pendaftaran klinik perubatan swasta yang telah diluluskan oleh KKM di mana pegawai perubatan kontrak telah meletakkan jawatan sebagai penjawat awam untuk menjadi Orang Yang Bertanggungjawab (OYB) di klinik perubatan swasta.
4. Bilangan klinik swasta yang telah didaftarkan bawah Akta 586 pada tahun 2022 telah meningkat secara drastik, iaitu sebanyak 1,229 klinik swasta, berbanding 763 klinik swasta pada tahun 2021 dan 483 klinik swasta pada tahun 2020.

5. KKM cakna terhadap situasi semasa dan telah melakukan beberapa langkah bagi memberikan sokongan kepada pengamal perubatan kontrak yang ingin membuka klinik persendirian (klinik swasta) bawah Akta 586 setelah tamat tempoh kontrak, seperti berikut:
 - (i) Meminda polisi berkaitan nisbah bilangan OYB kepada bilangan klinik swasta;
 - (ii) Bekerjasama dengan *Malaysian Productivity Corporation* (MPC) dalam menerbitkan "*Guidebook on Setting up and Running a Private Medical Clinic in Malaysia*" yang akan dilancarkan kelak; dan
 - (iii) Memberikan kelonggaran kepada pengamal perubatan kontrak yang tidak melengkapkan khidmat wajib selama 2 (dua) tahun dalam mana-mana perkhidmatan awam.
6. Berkuatkuasa 30 Ogos 2022, KKM telah meminda polisi berkaitan nisbah bilangan OYB kepada bilangan klinik swasta, di mana secara amnya polisi sedia ada nisbah satu (1) OYB kepada tiga (3) klinik dan/atau pusat hemodialisis swasta (jika berkaitan sekiranya pegawai perubatan mempunyai 200 jam latihan dan pengalaman dalam rawatan hemodialisis) telah dipinda kepada satu (1) OYB kepada 1 klinik swasta. Namun, bagi memelihara keselamatan pesakit, polisi terdahulu memperuntukkan waktu operasi klinik-klinik swasta tersebut tidak bertindih.

7. Polisi baharu berkaitan OYB di klinik swasta ini dapat:
- (i) meningkatkan peluang pekerjaan kepada pegawai perubatan yang telah tamat kontrak untuk bekerja di sektor swasta sama ada dengan membuka klinik persendirian atau bekerja di klinik swasta sedia ada; dan
 - (ii) membolehkan setiap klinik swasta disenggarakan atau dikendalikan oleh sekurang-kurangnya seorang pengamal perubatan pada setiap masa waktu klinik beroperasi sekaligus dapat meningkatkan kualiti perkhidmatan yang baik kepada pesakit.
8. Pada masa yang sama, selaras dengan ketetapan kelayakan, latihan dan pengalaman OYB pada Jadual Ketiga dan Peraturan 8, Peraturan-Peraturan Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (Klinik Perubatan Swasta atau Klinik Pergigian Swasta) 2006, pengamal perubatan yang telah tamat kontrak boleh memohon untuk menjadi OYB di klinik swasta walaupun tidak melengkapkan khidmat wajib dengan syarat telah diberikan pengurangan, pengecualian atau penangguhan daripada tempoh perkhidmatan awam di bawah Seksyen 42, Akta Perubatan 1971. Bagi pengamal pergigian, pengurangan, pengecualian atau penangguhan khidmat wajib hendaklah selaras dengan Seksyen 80, Akta Pergigian 2018.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan berapakah kes jenayah rompakan yang berlaku di seluruh negara dan apakah usaha Kementerian untuk memastikan jenayah ini dapat dibendung sekali gus menjamin keselamatan dan keamanan rakyat.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sepanjang tempoh tahun 2018 hingga Feb 2023, sebanyak 37,709 kes melibatkan kes jenayah rompakan telah dilaporkan di seluruh negara. Antara kategori-kategori rompakan yang telah ditetapkan dalam jenayah indeks seperti Samun Berkawan Bersenjatapi, Samun Berkawan Tanpa Senjatapi, Samun Bersenjatapi dan Samun Tanpa Senjatapi. Pada tahun 2018 sebanyak 10,275 kes telah dilaporkan, tahun 2019 sebanyak 9,744 kes, tahun 2020 sebanyak 7,303 kes, tahun 2021 sebanyak 5,448 kes, tahun 2022 sebanyak 4,165 kes dan Januari hingga Februari 2023 sebanyak 774 kes.

Kerajaan sedar langkah pencegahan yang berkesan diperlukan untuk membendung gejala ini. Selain tindakan penguatkuasaan undang-undang yang dijalankan selama ini, kerajaan juga melaksanakan langkah-langkah pencegahan bagi memastikan kegiatan jenayah dapat dikurangkan dan seterusnya dibanteras sepenuhnya. Antara langkah-langkah pencegahan tersebut ialah:

- a) Mengadakan rondaan secara berjalan kaki (*Bit and Patrol*), bermotosikal (Unit Rondaan Bermotosikal) dan berkereta (*Mobile Patrol Vehicle*) di kawasan-kawasan tumpuan ramai dari masa ke semasa kerana kehadiran anggota polis di kawasan-kawasan ini secara tidak langsung bertindak sebagai *deterrent* daripada berlakunya kejadian jenayah;

- b) Meningkatkan dari segi perkongsian maklumat risikan dan maklumat mengenai orang yang dikehendaki (*wanted person*);
- c) Meningkatkan kerjasama di antara agensi-agensi penguatkuasaan lain di seluruh negara menerusi pemantauan, perkongsian maklumat dan operasi bersama; dan
- d) Mengadakan kempen dan program khusus untuk meningkatkan kesedaran masyarakat mengenai kejadian jenayah dan langkah-langkah yang perlu diambil oleh orang awam untuk mencegah kejadian jenayah serta mengelakkan diri mereka daripada menjadi mangsa jenayah.

Tuan Yang di-Pertua,

Jenayah indeks seperti Samun Berkawan Bersenjatapi, Samun Berkawan Tanpa Senjatapi, Samun Bersenjatapi dan Samun Tanpa Senjatapi ini turut dilakukan oleh sindiket jenayah terancang dan PDRM memerlukan undang-undang pencegahan seperti Akta Pencegahan Jenayah 1959 bagi memastikan jenayah sebegini dalam negara ini terkawal serta ketenteraman awam dan keselamatan negara terpelihara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' DR. NELSON A/L
RENGANATHAN
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' DR. NELSON A/L RENGANATHAN minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan apakah pelan tindakan bagi memastikan kebajikan atlet-atlet sukan negara yang telah bersara terjaga dan terpelihara selepas berbakti kepada negara melalui sukan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sebagai menghargai jasa bekas atlet yang telah bersara termasuk bekas atlet kelainan upaya (OKU), pihak KBS telah menubuhkan Yayasan Kebajikan Atlet Kebangsaan (YAKEB) yang dikhususkan untuk membantu menguruskan hal ehwal kebajikan dengan mencakupi pelbagai aspek yang sesuai.

YAKEB telah didaftarkan di Kuala Lumpur di bawah Akta Syarikat 1965 pada 25 Julai 2007 dan mula beroperasi sepenuhnya pada tahun 2009. Di awal penubuhannya, seramai 150 bekas atlet telah mendaftar keahlian. Kini jumlah keahlian YAKEB telah meningkat kepada hampir 3,000 orang. YAKEB juga berperanan sebagai badan perantara kepada bekas atlet yang ingin mendapatkan bantuan dalam aspek kesejahteraan kehidupan terutamanya dari segi bantuan pembiayaan rawatan perubatan, bantuan mendapatkan peralatan sokongan kesihatan, bantuan menghadapi musibah bencana alam, khairat kematian, bantuan kewangan bulanan dan bantuan untuk melanjutkan pelajaran.

Untuk memastikan bekas atlet mampu berdikari selepas bersara dari lapangan sukan, pihak YAKEB telah melaksanakan langkah atau proses transisi bekas atlet dengan menganjurkan seminar dan kursus yang mampu membantu mereka membina kerjaya. Dalam usaha ini, YAKEB mengadakan kerjasama pintar bersama-sama pelbagai pihak yang mempunyai kepakaran dalam bidang tertentu dan juga kemampuan kewangan yang sekaligus dapat membantu bekas atlet ini.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sehingga tahun 2022 sebanyak lima (5) siri Kursus Kejurulatihan Sains Sukan Tahap 1 telah dianjurkan oleh pihak YAKEB melalui kerjasama Institut Sukan Negara (ISN). Kursus ini telah melibatkan penyertaan 87 bekas atlet. Pada Julai tahun ini, YAKEB dengan kerjasama ISN akan menganjurkan kursus Kejurulatihan Sains Sukan Tahap 2, dengan mensasarkan penyertaan seramai 50 bekas atlet dari seluruh negara.

YAKEB turut bekerjasama dengan pihak Yayasan Hasanah bagi menganjurkan kursus-kursus kemahiran dan keusahawanan yang bertujuan untuk melengkapkan para bekas atlet dengan ilmu-ilmu kemahiran yang sesuai sekaligus membolehkan mereka bersedia untuk memasuki pasaran kerja mahupun memulakan perniagaan sendiri. Sehingga tahun 2021 sebanyak dua (2) siri kursus telah dianjurkan melibatkan penyertaan seramai 160 orang bekas atlet dari seluruh negara.

Pihak YAKEB turut menawarkan kursus dalam bidang hospitaliti sebagai pilihan kepada para bekas atlet. Kursus ini diadakan dengan kerjasama YAKEB dengan pihak DHS Hospitality Academy yang merupakan rakan strategik UMCced (University Malaya Centre for Continuing Education) dan Open University. Pada tahun ini YAKEB mensasarkan seramai 50 orang bekas atlet menyertai program ini.

Untuk membantu memastikan bekas atlet mendapat jaminan pekerjaan, pihak YAKEB telah mengadakan kerjasama dengan Go-Coach Sdn. Bhd. yang membekalkan khidmat jurulatih dalam pasaran.

Pada tahun 2021 YAKEB telah mengadakan kerjasama dengan pihak Asia Drone & IT Technologies untuk menganjurkan Kursus Kemahiran Pengendalian Drone. Melalui program ini, para bekas atlet telah diberikan bimbingan untuk mengendalikan drone, termasuk drone komersial melibatkan penyertaan seramai 27 orang bekas atlet. Program ini berjaya meningkatkan kemahiran peserta mengendalikan drone bagi memenuhi keperluan di tempat kerja, dan membolehkan bekas – bekas atlet ini menawarkan khidmat secara komersial.

Pihak YAKEB akan terus meneroka ruang serta peluang baharu kepada bekas atlet demi untuk membolehkan mereka meningkatkan kemampuan diri dan seterusnya taraf ekonomi serta kehidupan mereka.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN AK NAN A/L EHTOOK
TARIKH : 6 APRIL 2023

TUAN AK NAN A/L EHTOOK minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah kemajuan terkini tindakan yang diambil untuk menyelesaikan masalah lalu lintas jalan kampung yang sempit di laluan Kg. Kok Seraya-Kg. Terbak, Tumpat, Kelantan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, projek Menaiktaraf Jalan Dari Simpang Tiga Kg. Kok Seraya Ke Kg. Terbok, Tumpat, Kelantan telah diluluskan dalam *Rolling Plan* Kedua (RP-2), RMKe-12, Tahun 2022 dengan kos sebanyak RM43 juta. Skop projek ini adalah menaik taraf jalan sepanjang 3.3 km dengan spesifikasi JKR R2.

Agensi pelaksana bagi projek ini adalah JKR Malaysia. Rekabentuk projek ini telah disediakan berdasarkan Arahan Teknik Jalan (ATJ) JKR supaya isu-isu seperti isu keselamatan, kesesakan lalu lintas dan banjir dapat diambil kira dan ditangani. Projek ini juga telah sedia untuk ditender.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HAJI
IBRAHIM
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HAJI IBRAHIM minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan keseriusan dan kesiapsiagaan aset-aset pertahanan negara di semua sempadan terutamanya di Beting Patinggi Ali yang menjadi sasaran dan ancaman oleh pihak luar untuk mengganggu-gugat kedaulatan Negara.

JAWAPAN:

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kesiagaan aset-aset Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) sentiasa berada di tahap yang optimum bagi menghadapi ancaman di sempadan perairan negara. Pada sebilang masa, kapal TLDM sentiasa ditugaskan di perairan Laut China Selatan (secara 24/7), terutamanya di kawasan perairan Beting Patinggi Ali dan perairan Gugusan Semarang Peninjau. TLDM juga secara berterusan melaksanakan latihan dan eksesais, sama ada secara bersendirian atau bersama aset-aset ATM serta aset Tentera Laut luar negara. Pelaksanaan latihan dan eksesais ini penting bagi memastikan tahap kesiapsiagaan TLDM adalah pada tahap tertinggi di samping memastikan *interoperability* bersama aset-aset perkhidmatan lain.

2. Selain itu, penugasan kapal-kapal TLDM juga mendapat sokongan daripada aset Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM) serta penugasan pesawat TUDM secara berkala dalam membantu aspek pemantauan dan mempertahankan kedaulatan di perairan negara di Laut China Selatan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' SRI VELL PAARI A/L TUN
SAMY VELLU
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO' SRI VELL PAARI A/L TUN SAMY VELLU minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan senarai industri-industri dalam sektor sains dan teknologi yang telah dikenal pasti berpotensi tinggi dan sesuai untuk Malaysia dan sejauh manakah penyertaan negara dalam industri-industri tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Berdasarkan analisis data perkembangan bidang penyelidikan (R&D) di bawah RMKe12 yang berasaskan kepada kerangka 10-10 MySTIE menunjukkan lima (5) sektor industri ataupun sosio-ekonomi yang menjadi tumpuan dan berpotensi tinggi.
2. Lima (5) sektor industri tersebut adalah sistem pintar (kejuruteraan dan pembangunan generasi baharu) dengan jumlah perbelanjaan R&D di bawah RMKe12 sebanyak 35.37%, perubatan dan penjagaan kesihatan sebanyak 18.22%, tenaga sebanyak 17.75%, bandar pintar dan pengangkutan sebanyak 11.23% serta perkhidmatan perniagaan dan kewangan sebanyak 2.88%.
3. Perkembangan lima (5) sektor industri ataupun sosio-ekonomi ini melibatkan kemajuan pembangunan teknologi yang merangkumi aspek bahan termaju (*advanced materials*), sistem kecerdasan termaju (*advanced intelligent system*), augmentasi analitik dan penerokaan data (*augmented analytics and data discovery*) serta teknologi sensor (*sensor technology*).

Tuan Yang di-Pertua,

Semikonduktor dan E&E

4. Untuk makluman, MOSTI telah melancarkan 'Pelan Hala Tuju Elektrik dan Elektronik: Pembangunan Teknologi 2021-2030' pada 8 Ogos 2022 bertujuan untuk memacu pembangunan teknologi nilai tambah tinggi berteraskan pengetahuan (*knowledge-based*) dengan menyokong industri pertumbuhan utama seperti tenaga diperbaharui, kenderaan elektrik, pembuatan E&E, pertanian dan komoditi yang memerlukan fokus kepada penguasaan teknologi hasil sektor E&E seperti teknologi sensor, pengalih kuasa, pengkomputeran dan automasi.
5. MIMOS selaku agensi di bawah MOSTI telah meneroka industri berpotensi tinggi seperti semikonduktor dan E&E. Sasaran utama lonjakan sektor E&E adalah untuk meningkatkan kandungan nilai tambah teknologi gunaan dan hasil tempatan kepada 40% melalui usaha membangunkan teknologi baharu.
6. Di dalam bidang teknologi sistem tertanam (*embedded systems*) untuk keperluan pelbagai industri, MOSTI melalui MIMOS sedang melaksanakan projek R&D, contohnya seperti berikut:
 - (i) **Pembangunan Penyongsang Tenaga Pintar (*Smart power inverter*) dan Penjejak Paksi Solar (*solar axis tracker*)** dalam bidang tenaga boleh diperbaharui dengan kemampuan pemantauan dan kawalan penggunaan tenaga secara pintar bertujuan meningkatkan kecekapan penjanaan tenaga solar;

- (ii) **Kawalan Kualiti Dalam Barisan Berasaskan Penglihatan Mesin (*Machine Vision-Based Inline Quality Control*)** menggunakan algoritma berasaskan AI untuk pengesanan kecacatan dalam sektor pembuatan komponen elektronik;
 - (iii) **Pemantauan penggunaan tenaga berasaskan kecerdasan buatan (AI)** menggunakan kaedah pembelajaran mesin untuk membezakan tanda kuasa perkakas (*power signature of appliances*) secara automatik di papan pengedaran elektrik tanpa menggunakan sensor di setiap perkakas; dan
 - (iv) **Sistem Penjejakan Dalaman (*Indoor Tracking System*)** menggunakan teknologi *Ultra-Wideband* (UWB) untuk memberikan data lokasi masa nyata di dalam ruang kilang. Sistem ini sesuai digunakan dalam Pembuatan Pintar (*Smart Manufacturing*) untuk penjejakan lokasi aset, peralatan dan pekerja di ruangan kilang.
7. Malaysia merupakan salah satu pemain utama dalam industri semikonduktor global dengan 7% daripada jumlah perdagangan global semikonduktor melalui Malaysia serta menguasai 13% pasaran global dalam pengujian cip dan pembungkusan.
8. Di dalam bidang hulu E&E iaitu semikonduktor pula, MIMOS sedang membangunkan beberapa projek usahasama melalui jalinan kolaborasi dengan pihak industri dan akademik seperti berikut:

- (i) Kerjasama dalam membangun **teknologi pembungkusan litar bersepadu termaju** (*advanced IC packaging*) untuk memastikan pemain tempatan bidang pembungkusan kekal kompetitif. Teknologi terkait seperti *2.5D/3D die stacking, through Silicon via (TSV), Silicon Interposer* dan *Fan out Wafer Level Packaging (FOWLP)*; dan
- (ii) Dalam bidang **fabrikasi semikonduktor dan pembangunan bahan termaju**, kerjasama yang dilaksanakan bersama industri dan universiti tempatan adalah dalam pembangunan bahan termaju seperti *Gallium Nitride (GaN)* dan *Silicon Carbide (SiC)*, serta pembangunan peranti transistor *GaN High Electron Mobility Transistor (HEMT)* untuk menggantikan penggunaan Silikon.

Tuan Yang di-Pertua,

Blockchain

9. Selain itu, MIMOS juga melaksanakan R&D dalam bidang teknologi terkini yang lain, antaranya pembangunan *Vaccine Management System (VMS)* dengan menggunakan teknologi *blockchain* yang dapat memastikan keutuhan penjejakan (*robust traceability*) dalam rantai bekalan vaksin dari pengeluar hinggalah ke penerima vaksin. Data penjejakan yang selamat dan terpelihara ini turut digunakan bagi menjana sijil vaksinasi digital (*digitally signed vaccine certificate*) yang dibangunkan berlandaskan spesifikasi *European Union (EU)* dan *World Health Organisation (WHO)*.

Teknologi Dron

10. MOSTI juga telah membangunkan Pelan Tindakan Teknologi Dron Malaysia 2022-2030 (MDTAP30) bagi merealisasikan industri dron Malaysia yang dijangka dapat menjana RM 50.71 bilion dalam KDNK dan mewujudkan 100,000 peluang pekerjaan bernilai tinggi. Bagi mencapai matlamat ini, cabaran utama oleh industri seperti peraturan, dasar, akses pasaran dan pembangunan bakat perlu ditangani oleh pelbagai pihak berkepentingan daripada pelbagai kementerian, agensi, ahli akademik dan rakan kongsi industri.
11. Terkini, beberapa pencapaian yang membanggakan negara telah pun dicapai dan ini membuktikan Malaysia mempunyai kelebihan di dalam mempelopori bidang dan industri dron di serantau dan juga antarabangsa seperti berikut:
 - (i) *Syarikat dron tempatan seperti Aerodyne (#1) dan Meraque (#19) telah dinobatkan antara 20 syarikat perkhidmatan dron terbaik dunia yang telah disahkan oleh Drone Industry Insights (Droneii) sebuah syarikat analisis pasaran dron berpangkalan di Jerman;*
 - (ii) Droneii juga melaporkan di dalam Drone Regulation 2023, Malaysia kini **berada di kedudukan 21 berbanding 30** pada tahun sebelumnya. Ini meletakkan Malaysia antara negara terbaik di Asia Tenggara dari segi ketersediaan undang-undang dan menyokong pengkomersilan dron;

- (iii) **Syarikat dan juga agensi seperti MRANTI juga kini dirujuk oleh rakan kongsi industri dari negara-negara di rantau ASEAN** bagi kolaborasi serta penambahbaikan kepada ekosistem dron di negara masing-masing;
- (iv) Industri dron di Malaysia memberi impak yang besar dan positif terhadap sektor pertanian dan perladangan di samping memberikan hasil dan pulangan hasil yang tinggi kepada petani; dan
- (v) Program dan inisiatif kesedaran orang awam dan juga pelajar sekolah juga telah banyak dijalankan bagi meningkatkan minat generasi muda kepada STEM, kejuruteraan dan teknologi.

Tuan Yang di-Pertua,

Teknologi Nuklear

12. Seterusnya, MOSTI melalui Agensi Nuklear Malaysia (Nuklear Malaysia) turut aktif melaksanakan peranannya dalam mempromosi, membangun dan menggalakkan penggunaan teknologi nuklear di Malaysia melalui kepakaran dan keupayaan luas dalam pelbagai industri seperti:

- (i) **Industri Minyak dan Gas berasaskan Teknologi Ujian Tanpa Musnah (NDT)** yang mana melalui industri ini, Malaysia telah berjaya menghasilkan lebih dari 3,000 pekerja mahir yang terlibat secara langsung dengan aktiviti pengujian NDT di stesen janakuasa elektrik, loji-loji minyak, kimia dan petrokimia;

- (ii) **Industri pembuatan peralatan perubatan dan pembuatan wayar dan kabel** yang menggunakan aplikasi teknologi sinaran. Nuklear Malaysia turut menawarkan kemudahan penyinaran khusus kepada pensterilan produk-produk perubatan dan bahan pembungkusan, dekontaminasi bahan makanan, herba dan wayar & kabel yang mana perkhidmatan ini telah berjaya membantu meningkatkan mutu produk bekalan dan eksport bagi syarikat tempatan dan luar negara pada setiap tahun.

- (iii) Dalam **industri pertanian dan agromakanan**, Nuklear Malaysia berjaya menghasilkan pelbagai variasi benih baru tanaman menggunakan teknik mutasi aruhan (*mutation breeding*), antara lain seperti benih baru padi iaitu NMR152 (IS21), NMR151 dan NMR191, benih pisang, cendawan, kacang tanah, rumput napier, serta benih tanaman landskap. Kepakaran ini penting dalam pembiakbakaan dan peningkatan ciri tanaman yang boleh dimanfaatkan oleh sektor pertanian negara; dan

- (iv) Penyertaan dalam **industri mineral nadir bumi** pula dijangka akan memacu sektor teknologi pembuatan sel bahan api (*fuel cell*) dan penyimpanan hidrogen (*hydrogen storage*) yang menjadi komponen penting di dalam pembangunan teknologi hijau di Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua,

Industri Bioteknologi

13. Industri lain yang telah dikenalpasti dalam sektor sains dan teknologi yang berpotensi tinggi adalah industri bioteknologi. MOSTI melalui Malaysian Bioeconomy Development Corporation Sdn. Bhd. (Bioeconomy Corporation) telah diberi mandat untuk mempromosikan industri bioteknologi dan berasaskan bio. Kementerian ini juga telah melancarkan Dasar Bioteknologi Negara 2.0 (DBN 2.0) yang memberi tumpuan utama kepada 3 sektor iaitu Bioteknologi Pertanian dan Jaminan Makanan, Bioteknologi Perindustrian dan Ekonomi Kitaran serta Bioteknologi Penjagaan Kesihatan dan Kesejahteraan. Antara ketiga-tiga sektor bioteknologi tersebut, Bioteknologi Penjagaan Kesihatan dan Kesejahteraan telah dikenalpasti sebagai sektor yang berupaya untuk menjana kekayaan, kesejahteraan sosial dan pembangunan mampan. Di bawah DBN 2.0, Kementerian ini mensasarkan penggunaan ubat botani halal dan ramuan semulajadi bernilai tinggi, contohnya makanan fungsian (*functional food*), nutraseutikal, kosmetik dan farmaseutikal.

Industri Angkasa

14. Tidak ketinggalan juga, penglibatan industri tempatan dalam pembangunan sektor angkasa yang berterusan dapat menyumbang kepada penjanaan sumber ekonomi negara. Berdasarkan Kajian Ekosistem Industri Angkasa yang dijalankan oleh MOSTI melalui Agensi Angkasa Malaysia (MYSA), terdapat sekurang-kurangnya 62 syarikat tempatan telah dikenalpasti terlibat dalam aktiviti berkaitan teknologi angkasa di Malaysia. MOSTI melalui MYSA sentiasa memberi sokongan dan menggalakkan kepada syarikat-syarikat tempatan yang bergiat secara aktif khususnya melalui *Private Funding Initiative (PFI)* bagi merencanakan pertumbuhan industri angkasa seterusnya berpotensi menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi negara.

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua,

15. MOSTI akan terus meningkatkan pelaksanaan projek-projek R&D serta memantau perjalanan projek ke arah pertumbuhan ekonomi negara secara berdaya maju, seimbang dan mapan selaras dengan konsep Malaysia Madani bagi memacu pembangunan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK PAUL IGAI
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATUK PAUL IGAI minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah status Skim Rancangan Perusahaan Getah dibawah RISDA khususnya Skim B di Sebintek Ulu Oya, Sibu, Sarawak dan adakah projek ini akan dikembangkan lagi bagi memberi peluang kepada anak-anak peneroka untuk menyertai skim tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Berkaitan soalan yang dibangkitkan oleh Datuk Paul Igai,

1. Berkenaan status Skim Rancangan Perusahaan Getah khususnya Skim B di Sebintek Ulu Oya, Sibu, ianya adalah projek yang dilaksanakan oleh Lembaga Kemajuan Tanah Sarawak (LKTS).
2. Berdasarkan maklumat daripada LKTS, projek Skim B di Sebintek Ulu Oya ditubuhkan pada 1970-an dengan seramai 182 orang peserta. LKTS membangunkan projek pertanian di tanah serahan kerajaan negeri untuk diusahakan oleh peserta terlibat. Kos pembangunan yang telah dibiayai oleh LKTS merupakan pinjaman yang perlu diselesaikan oleh peserta. Status terkini, LKTS dan peserta dalam urusan penyelesaian pemilikan tanah.
3. Manakala bagi program yang berkaitan dengan penanaman semula getah di bawah RISDA, permohonan boleh dibuat dan boleh dipertimbangkan kelulusan berdasarkan syarat-syarat yang ditetapkan.
4. Pada tahun 2023, Wilayah Sarawak termasuk Bahagian Sibu telah diperuntukkan sejumlah RM26.5 juta bagi melaksana program Tanam Semula Getah (TSG) yang melibatkan kebun pekebun kecil berkeluasan 3,230 hektar. Seramai 1,700 pekebun kecil disasarkan menerima manfaat.

5. Di samping itu, program penanaman semula getah dan lain-lain program pertanian turut dilaksanakan oleh agensi lain seperti Jabatan Pertanian Sarawak (JPS).

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN ROBERT LAU HUI YEW
TARIKH : 6 APRIL 2023

TUAN ROBERT LAU HUI YEW minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah pelan tindakan Kerajaan untuk menambah baik sistem penempatan pegawai perubatan pada saat akhir supaya pegawai dan keluarga diberi masa yang secukupnya untuk membuat persediaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dari semasa ke semasa melaksanakan penempatan Pegawai Perubatan mengikut keperluan perkhidmatan yang perlu disediakan mengikut fasiliti kesihatan sama ada di kawasan bandar, luar bandar atau pedalaman.
2. Pemakluman mengenai keputusan penempatan pegawai lazimnya adalah sebulan sebelum tarikh kuat kuasa lapor diri di penempatan baharu bagi memberikan masa dan ruang untuk pegawai membuat persediaan. Dengan penempatan Pegawai Perubatan ini, perkhidmatan kesihatan dapat disampaikan dengan lebih cekap dan berkesan.
3. Berhubung aspek kebajikan, pegawai yang diarahkan bertukar layak menerima elaun dan kemudahan tertentu. Antaranya ialah tambang perjalanan, tambang pengangkutan barang, elaun makan dan bayaran sewa hotel untuk tempoh tiga (3) hari sebelum dan lima (5) hari selepas perpindahan serta kemudahan lain yang ditetapkan seperti dijelaskan dalam Pekeliling Perbendaharaan WP 1.2.
4. KKM terbuka untuk menerima maklum balas dan menambah baik urusan penempatan atau pertukaran. Pegawai juga boleh memberi kerjasama dengan menghubungi Jabatan Kesihatan Negeri yang berkenaan sekiranya memerlukan penjelasan dan bantuan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT PERTAMA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO DR. NUIING JELUING
TARIKH : 6 APRIL 2023

DATO DR. NUIING JELUING minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan apakah langkah-langkah yang diambil untuk menghentikan pencerobohan China yang semakin meningkat ke perairan wilayah kita.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATO' SERI DIRAJA DR. ZAMBRY ABD KADIR
MENTERI LUAR NEGERI
KEMENTERIAN LUAR NEGERI**

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Dato Dr. Nuing Jeluing atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Sepertimana Dewan yang mulia ini sedia maklum, isu berkaitan Laut China Selatan merupakan isu yang kompleks dan sensitif berikutan tuntutan-tuntutan bertindih antara negara-negara penuntut. Dalam hal ini, Malaysia kekal komited untuk menyelesaikan isu-isu berkaitan Laut China Selatan secara konstruktif, menggunakan forum dan saluran diplomatik yang sesuai.

3. Kerajaan Malaysia tetap tegas dalam melaksanakan komitmen untuk menjaga kedaulatan dan hak kedaulatan negara. Kerajaan sentiasa mengambil pendekatan berhati-hati bagi mengelakkan sebarang tindakan yang boleh menyebabkan insiden yang tidak diingini berlaku atau meningkatkan ketegangan di kawasan perairan tersebut.

4. Nota Bantahan Diplomatik merupakan salah satu kaedah di mana Malaysia menyuarakan bantahan atau pendirian terhadap Kerajaan China berhubung isu berkaitan Laut China Selatan. Ia juga merupakan penegasan bertulis bahawa Malaysia tidak mengiktiraf tuntutan oleh pihak Republik Rakyat China dan membantah tindakan mereka.

5. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, keberadaan aset ketenteraan kerajaan negara-negara asing di Laut China Selatan adalah diperuntukkan mengikut undang-undang antarabangsa, dengan izin, *United Nations Convention on the Law of the Sea* (UNCLOS) 1982. Dalam hal ini, nota bantahan diplomatik hanya akan dikeluarkan kepada kerajaan asing apabila kapal-kapal milik mereka melanggar kebebasan pelayaran dan penerbangan, atau dengan izin, *Freedom of Navigation and Airspace* yang diperuntukkan.

6. Kementerian, bersama-sama dengan Majlis Keselamatan Negara (MKN), Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM) dan Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) sentiasa komited dan memberikan perhatian yang khusus terhadap keselamatan di kawasan perairan negara. Tindakan yang diambil termasuklah rondaan, pengawasan dan penguatkuasaan yang dilaksanakan secara berterusan, untuk memastikan kedaulatan, hak kedaulatan dan kepentingan negara sentiasa terpelihara.

Tuan Yang di-Pertua,

7. Antara langkah untuk memastikan keamanan, kestabilan dan mengelakkan ketegangan di Laut China Selatan, negara-negara ASEAN dan China juga telah memeterai Deklarasi Tatalaku Pihak–pihak Berkepentingan di Laut China Selatan, atau dengan izin, *Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea* (DOC) pada 4 November 2002. Selaras dengan persetujuan di bawah DOC tersebut, negara-negara ASEAN telah mengambil pendekatan, dengan izin, “*self-restraint*” dan memastikan tindakan-tindakan yang diambil dan aktiviti-aktiviti yang dijalankan di Laut China Selatan, tidak meningkatkan ketegangan di perairan tersebut.

8. Buat masa ini, negara-negara ASEAN dan China sedang merundingkan Kod Tatalaku di Laut China Selatan, atau dengan izin, *Code of Conduct in the South China Sea* (COC). COC dilihat sebagai satu kod tatacara untuk mengelakkan konflik dan ketegangan di Laut China Selatan. Ianya adalah tanpa prejudis terhadap tuntutan wilayah dan maritim negara masing-masing.

9. Dalam melaksanakan rundingan COC tersebut, Malaysia sentiasa memastikan bahawa COC yang akan dirundingkan tidak sekali-kali mengetepikan kedaulatan dan hak kepentingan negara.

Sekian, terima kasih.